

Mestne novice.

Clevelandске Slovence je prešila vest, da se morajo politično zavedati. Novi državljani.

ZA ČITALNICO.

—Lansko leto okoli maja meseca se je začel prvi boj za politični napredek Slovencev v Clevelandu. Tedaj smo šteli kakih 600 Slovenskih državljanov v našem mestu. Bili so to večinoma starejši ljudje, ki prebivajo v naselbinah od 15 do 25 let, in ki so papirje dobili tedaj, ko jih je bilo silno lahko dobiti. Ustanovil se je tedaj tudi politični klub, pri katerem pa je bilo jako težavno delovati, ker ljudje se še niso zavedali, kako zelo potrebujejo skupnega nastopa v politiki, da pridejo naprej. Nadalje se je kazalo tudi premalo zanimanja, ker pri klubu je bilo pre malo mladih in delavnih moči. Od onega časa pa je postajalo vsak dan bolje. Borili in svetlovali smo na vse strani, neprestano silili tisoče naših rojakov v Clevelandu, ki imajo približno, da postanejo državljani, da se čimprej poslužijo te pravice, in klic ni bil zaman. Posebno zadnje čase moramo zaznamovati najlepši napredek na polju slovenske politike. Povprečno deset prošelj za državljanstvo dobimo vsak dan, prav vsak v tednu. To je najlepše znamenje, da se je Slovencev prebudil ter bo politično samostojno nastopil. In ta napredek mora veseliti vsakega pametnega človeka. Pripravi smo, da bo jeseni volilo v Clevelandu najmanj 2000 Slovencev, napram 600 lansko leto. Toda niso še vsi prišli, ki bi lahko. Še vas je dovolj, ki ste pet let v Zjed. državah in ki imate pravico postati državljani. Požurite se, da ne bo prepozno. Vse prošnje za državljanstvo papirje se sprejemajo do 14. junija, in kdor pozneje vložijo prošnje ne more voliti. Kdor pa nima še prvega, naj si ga takoj preskrbi. Kdor je sklenil tukaj ostati, vsakdo naj vzame papirje, ki mu bodo ob vsaki priliki koristili. Na dan, torej!

Omeniti moramo še, da Common Pleas sodišče, ali tako zvali "novi kurt" ni odprl zvečer. Nekaj rojakov je šlo tja, pa so se morali vrniti. Samo sodišče Zedinjenih držav na glavni pošti je odprl zvečer, če se nam naznani prej. Toliko v ravnanje vsem, ki zvečer hodijo v mesto po papirje.

—Poleg politike, ki je tako potrebna za narod, moramo gojiti tudi izobrazbo. Slednja se pridobi, če človek mnogo koristnega čita in o prečitanih stvareh premišljuje. Clevelandska naselbina ima svojo Slovensko Narodno Čitalnico, ki je vsega priporočila vreden izobraževalni zavod. V njej dobite vse slovenske starokrajške in ameriške časopise in na stotine dobrih knjig. Mesečnina 25 centov je tako majhna, da jo premore vsak. Za čitalnico naj vlada splošno zanimanje. Nabijate se na 1157 E. 61 st St.

—Math. Zakrajšek iz 4305 St. Clair ave. je prošelj, da se oglasi prej ko mogoče v uradu za državljanstvo pravice. V prošnji se je urinila napaka, katera se mora sedaj popraviti.

—V nedeljo, 17. marca se vršeseja podružnice Cyril Metoda Uljudno so vabljani vsi člani, ker na dnevnem redu je mnogo jako zanimivih točk.

—V petek, 22. marca se vršira redna seja Narodno Dobrodelne družbe v Knausovi dvorani ob 9 zvečer.

—Srbsko Narodno gledališče iz New Yorka pride v nedeljo v Cleveland in uprizori v Grdinovi dvorani dve krasni igri po menu "Gjido" in "Boj na Kosovem polju". Marsikateremu je znan ta boj junških Srbov iz zgodovine. Bilo je leta 1389 po Kristu, ko so pridrli Turki nad Srbijo, ki je bila tedaj mogočna država, kateri je vladal modri car Lazar. V sled izdaje v lastnih srbskih vrstah in vsled silne turške krvočelnosti, so bili Srbi od Turkov pobiti, in se niso mogli dvigniti skoro 450 let več. Vso to lepo zgodovinsko povest vidite na odru v nedeljo v Grdinovi dvorani. Začetek ob pol osmih zvečer. Vstopnina je majhna.

—Zvezini maršali so poslali v terek zvečer nekega Knowlesa v neko kitajsko trgovino na Ontario St. da kupi opij, katerega je prepovedano prodajati. Izročili so mu znamenit dolar. Knowles je res dobil opij, nakar so maršali udrlji v trgovino, zaprli lastnika in zaplenili vse blago. Knowles je pa šel kot priča na pošto. Ko pride okoli ene ure ponoči iz poštnega poslopja, ga pa napadejo Kitajci pri svitu električnih lučij in ga tako pretepejo, da je napol mrtev obležal.

—Dramatično podporno društvo "Lunder-Adamič" priredi na velikonočno nedeljo lepo narodno igro "Miklova Zala". Povest igre je znana slehernemu Slovencu in društvo se pridno pripravlja, da v vsakem oziru zadovolji občinstvo. Delajo se velike priprave; društvo se preskrbi ob tej priliki s povsem novimi kulismi, katerih delo se je poverilo domačemu slikarju Ant. Jerin. Tudi za ostale potrebščine bo najbolje preskrbljeno. Podrobnosti pozneje.

—Kdor cenjenih g. trgovcev želi oglas v velikonočni številki našega lista, naj se oglasi do konca tega meseca ali pa naj izroči svoje naročilo našemu zastopniku g. Moharju. Posebne cene oglasov za Velikonočo.

—Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos poslali en izvod naše velikonočne številke v staro domovino na vsak naslov, ki ga nam prinesete. Številka s poštnino vred velja 10 centov. Prijatelji v stari domovini se vedno vesele novic iz Amerike, torej jim bo velikonočna številka našega lista ravno prav prišla. Naročila sprejemamo do 30. marca. List bo obsegal 16 strani.

—Vsem onim, ki vprašujejo po primernih kuzičah glede vprašanj in odgovorov, ki se stavijo pri skušnjah za državljanški papir, naznanjamo, da bomo imeli to stvar kmalu zalogi. Stvar je v delu in bo jako pripravna za vse.

—V veliki nevarnosti so bili v terek zvečer potniki St. Clair kare. Motorman, ki je vodil karo, je bil pijan in je vozil tako, da so se potniki neprestano zaletavali med seboj. Bili so v veliki nevarnosti, da trčijo s kako drugo karo. Šele štirim močnim policistom se je posrečilo prijeti pijanega motormana in ga odvesti v zapor. Za kazen je dobil \$25.00 globe, plačati mora sodnijske stroške in 30 dni bo delal v krtačnici, poleg tega pa izgubi še službo.

—Krečmar Louis Baltrukonis je tožil katoliškega župnika Rev. Haleburda, ker mu je slednji očital, da je tat in ropar in je ljudi svaril prea obiskom njegove gostilne. Gostilničar je tožil župnika na \$10.000 odškodnine. Porotniki so sicer priznali, da je župnik kriv obrekovanja, toda gostilničarju so namestu \$10.000 prisodili samo en dolar za srčne rane.

Ohioski sleparji.

Zadnji postavodajalec, ki je sprejemal podkupnino v prid trustovih postav, je sedaj obsojen.

SENATOR ANDREWS.

Columbus, Ohio, 14. marca. Ze lansko leto smo poročali, da so prišli Burnsovi detektivi na sled velikanski korupciji v postavodajni državi Ohio. Razni državni poslanci in senatorji so se dali podkupiti od trustov in so sprejemali večje ali manjše svote denarja, da so potem glasovali za tako postavo, ki dela veliko korist zavarovalnim družbam. Detektivi, ki so prinesli ta stvar na dan, so postavili v sobah vseh podkupljenih poslancev, takozvani "diktagraf", stroj, ki je vjel vse besede, ki so se govorile med zastopniki kapitalistov in državnimi poslanci.

1. junja lanskega leta je bil obsojen poslanec Owen Evans na \$500 kazni in izgubil svojo poslan-ko čast, ker je vzel \$500 o dnekega zastopnika trustov 3. julija je bil obsojen Rodney Diegle na 3 leta ječe, ker se je dal podkupiti. In sedaj je prišel na vrsto celo senator La Forest Andrews. Obsojen je bil v sredo zvečer, da je kriv podkupljenja in poslan je bil za 2 leti v državno ječo. Senator Andrews je iz bogate rodbine, ki je bila vedno spoktovana, pa vendar ga je zlodej premotil, da je vzel tisoč dolarjev od nekega trusta in glasoval za gotovo postavo, ki je v korist trustu. Ko je slišal govoriti porotnike, da je kriv, ker so sedaj zadovoljni z desetimi centi povečane plače na dan.

—Kdor cenjenih g. trgovcev želi oglas v velikonočni številki našega lista, naj se oglasi do konca tega meseca ali pa naj izroči svoje naročilo našemu zastopniku g. Moharju. Posebne cene oglasov za Velikonočo.

—Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos poslali en izvod naše velikonočne številke v staro domovino na vsak naslov, ki ga nam prinesete. Številka s poštnino vred velja 10 centov. Prijatelji v stari domovini se vedno vesele novic iz Amerike, torej jim bo velikonočna številka našega lista ravno prav prišla. Naročila sprejemamo do 30. marca. List bo obsegal 16 strani.

—Vsem onim, ki vprašujejo po primernih kuzičah glede vprašanj in odgovorov, ki se stavijo pri skušnjah za državljanški papir, naznanjamo, da bomo imeli to stvar kmalu zalogi. Stvar je v delu in bo jako pripravna za vse.

—V veliki nevarnosti so bili v terek zvečer potniki St. Clair kare. Motorman, ki je vodil karo, je bil pijan in je vozil tako, da so se potniki neprestano zaletavali med seboj. Bili so v veliki nevarnosti, da trčijo s kako drugo karo. Šele štirim močnim policistom se je posrečilo prijeti pijanega motormana in ga odvesti v zapor. Za kazen je dobil \$25.00 globe, plačati mora sodnijske stroške in 30 dni bo delal v krtačnici, poleg tega pa izgubi še službo.

—Krečmar Louis Baltrukonis je tožil katoliškega župnika Rev. Haleburda, ker mu je slednji očital, da je tat in ropar in je ljudi svaril prea obiskom njegove gostilne. Gostilničar je tožil župnika na \$10.000 odškodnine. Porotniki so sicer priznali, da je župnik kriv obrekovanja, toda gostilničarju so namestu \$10.000 prisodili samo en dolar za srčne rane.

Končani strajk.

Delavci v Lawrence, Mass. so se povrnili na delo. Za sedaj so zadovoljni z novimi plačami.

MALO RAZLIKE.

Lawrence, Mass., 14. marca. Velikanski tekstilni strajk v tem mestu je praktično končan in sicer z delno zmago delavcev. Strajkarski poudorbor je izročil strajkarskemu odboru povečano lestvico delavskih plač. Po polurnem posvetovanju je odbor sklenil, da sprejme novo plačo in zapove delavcem, da se vrnejo na delo. Strajkarji se izjavljajo, da so dobili skoro vse, kar so zahtevali devet mesecev nazaj, ko se je strajk pričel. Sliši se, da ne bo samo delavcem v Lawrence, Mass. povečana plača, ač pa tudi vsem onim, ki so v službi The American Woolen Co. in teh je okoli 300.000.

Med drugimi zahtevami, ki so jih strajkarji stavili, je bila tudi ta, da se morajo vsi strajkarski voditelji oprostiti ječe. Kompanija je obljubila, da bo našla pot, kako naj pomaga možem iz zaporov.

Vsi delavci, ki so prej služili 9 centov in manj na uro, dobivajo odslej 11 centov na uro, kdor je prej imel 11 centov, dobi sedaj 12, in oni, ki so dobivali 20 centov na uro, bodo prejimali sedaj 21 centov. Čezurno delo se plača četrtino več kot navadno delo. Silno majhne so te drobtine iz mize bogatim, in vsakdo smora vedeti, v kateri žalostnem položaju so delavci prej živeli, ker so sedaj zadovoljni z desetimi centi povečane plače na dan.

Panamski prekop.

New York, 14. marca. Sem so dospeli brzojavke, ki pravijo, da grozi pogin panamskemu prekopu. Baje so pod prekopom strašni vulkani, ki so dosedaj molčali, toda radi večnega kopanja zemlje se jim je prišlo do živga. Iz zemlje kjer kopljejo, se dvigajo sopara in modri dimi. Inženirji sicer trdijo, da ni nobene nevarnosti, in da se da stvar s pomočjo kemije natančno razložiti.

Viharna pot.

New York, 14. marca. Sem je dospel parnik od Holland-ameriške črte, ki je imel silno slabo pot na morju. Silni valovi so poplavlili ladjo, in od udarcev valov sta bila dva častnika tako silno zadeta, da sta umrla. Parnik se imenuje "Rotterdam". Vihar je trajal skupno 3 dni, in se je polegel šele, ko se je ladja približala ameriškemu obrežju.

Cesar prihaja.

Veking, 14. marca. Kakor vsa znamenja kažejo, bo mlada kitajska republika zopet postala cesarstvo. Desettisoč mož, izurjenih vojakov, koraka proti kitajskemu glavnemu mestu. Namen vojakov je, da zopet proglašijo cesarja za vladarja in preženejo republikansko vladno.

Ženski sodnik.

Glenwood, Colo., 14. marca. Tukajšnji trgovci, ki so uvajali v mesto opojno pijačo, se silno boje, ker morajo pred ženskega sodnika. Tudi porotniki so same ženske.

Proti policiji.

Ko je policija napadla štrajkarje, so se slednji uprli in napadli surovo policijo s kamenji.

BOJ POVSOD.

Berolin, 13. marca. V mestu Herne, kjer se sedaj vrši premogarski strajk, je nastopila policija z vso silo, da bi naredila "mir in red". Policija je bila pomnožena za vsak slučaj. Strajkarjem se je zdelo postojanje policije presurovo, nakar so se uprli in začeli metati kamenje na policijo, ki je korakala po mestu. Tudi več strelav iz revolverjev je bilo odloanih. Policija pa tudi ni bila, začela je streljati in ustrelila dva štrajkarja. Mnogo policistov je bilo ranjenih od padajočega kamenja. Kakor pravijo poročila, je bila večer napadna policija, ko je spremljevala skabe na delo. Različni čeni štrajkarji so se spopadli tako silno s policijo, da je bilo več delavcev ubitih in mnogo silno ranjenih. V mestih, kjer je strajk, so kompanije naročile pokrite vozove za vse delavce, ki hočejo delati. V teh vozovih se vozijo na delo in iz dela. Vsak voz spremlja nekaj policistov. V raznih mestih pride do vsakdanjih spopadov med policijo in štrajkarji. Slednji postajajo vsak dan bolj odločni. Policija je zaprla veliki štrajkarskih vodij.

Berolin, 14. marca. Tukaj ce nijo število štrajkujočih premogarjev na 200.000 oseb, ravno toliko kot leta 1905, ko se je vršil zadnji veliki premogarski strajk. Radi štrajka je prišlo tudi do govora v državnem zboru. Več govornikov je zahtevalo, da se mora v onih krajih, kjer se vrši strajk, razglasiti vojno stanje, da ne bodo nadlegovani delavci, ki hočejo delati.

London, 14. marca. Na Angleškem vlada radi štrajka premogarjev zelo žalosten položaj. Najslabše je v Wales. Tam so skoro vsi ljudje odvisni od premogarske obrti. V mestu Cardiff strada 700 družin, in vlada dobiva vsak dan nove prošnje za podporo. Skrajna siromaščina vlada v vseh štrajkarskih krogih. Ljudje nimajo kaj jesti.

V parlamentu se je član zbornice izrazil, da če se bodo pogajanja med premogarji in lastniki rudnikov na ta način naprej vodila kot se dosedaj, bo kmalu štrajka konec.

Primarne volitve.

V Chicago, Ill., se vrše mesečna aprila primarne volitve. Za te volitve se je registriralo 536.522 volivcev. Izvolijo se državni in mestni uradniki.

Domača skušnja.

Vednost je posledica skušnje. Poskusiti moramo mnogo stvari predno pridemo do uspehov. Ravno tako so delali naši stari očetje. Vsa zelišča in zelenjave so prej preskusili, dokler niso sklenili, katero naj se rabi za hrano, katero za krmo in katero za zdravilo. Vsak rod je dodal kaj novega, dokler nismo dosegli sedajnega stališča zdravilstva. Združili so razna zelišča, da so naredila večji in hitrejši učinek na telo. Na ta način se je pronašlo tudi dobro znano zdravilo. Trinerjevo ameriško grenko vino. Trajalo je precej časa in skušnje, dokler se je zvrnilo spopolneno kakor je danes. Rabi naj se pri boleznih v prebavljajnih organih, kadar zgubite apetit in moč, kadar ste zaprti, imate glavobol, ste nervozni. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333—39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Smrtna kazen.

Delegatje ustavne konvencije v državi Ohio, nameravajo odpraviti smrtno kazen.

NAPREDNA KONVENCIJA.

Columbus, Ohio, 14. marca. Smrtna kazen v državi Ohio bo odpravljena, če sprejme konvencija poročilo sodnijskega odseka konvencije, ki del novo ustavo za državo Ohio, in če bodo ljudje pri jesenskih volitvah to stvar odobrili. Delegat W. J. Butler je govoril, da smrtna kazen nikakor ne straši morilce in druge velike zločince od njih zločinov. To se je dokazalo v onih državah, kjer so odpravili smrtno kazen, in kjer imajo sedaj manj zločinov kot tam, kjer vlada še smrtna kazen. Skoro gotovo bo torej smrtna kazen v Ohio odpravljena.

Konvencija je nadalje sprejela predlog, ki pravi, da poudetnikov in deset mesečno enega okraja, kjer se nahajajo solnaja, lahko začne sodnijsko postopanje proti vsakemu sodniku, razven proti sodnikom najvišjega državenega sodišča. Sprejel se je predlog, da se vsi pokrajinski uradniki izvolijo samo za dobo štirih let, nakar ne more nikdar več voljen biti. Ustavna konvencija naj se opravi, ker je predraga in mesto nje naj guverner imenuje 15 mož, ki bodo delali načrte za novo ustavo.

Pretečeni teden je konvencija tudi podelila čestitkam pravico do vseh volitev. Seveda o tem predlogu bodo jesen šele moški volivci glasovali, če so zadovoljni neznemu spol podeliti pravico glasov.

Ponesrečen napad.

San Antonio, Tex. Dva roparja sta napadla osebni vlak Southern Pacific železnice ter prisilila z revolverjem stroje vodjo, da ju je spustil v expresni oddelku vlaka. Tu sta prisilila expresmana, da je stopil v kot, in dočim je eden roparjev kradel blago in denar je drugi stražil uslužbenca. Na enkrat pa da expresni uslužbenec znamenje z roko, in ropar misli, da stej nekdo z njim, radičesar se obrne. V tem hipu pa udari uslužbenec roparja s kladivom po glavi da se ropar takoj mrtev zgrudi na tla. Medtem se vrne njegov tovariš, bogato s plenom obložen. Uslužbenec ustrelnan in ga tako dobro pogodi, da je bil tudi drugi ropar takoj mrtev. Roparja bi odnesla \$35.000, če bi se jima posrečil napad.

Žalosten položaj.

Lizbona, Portugalska, 14. marca. odkar je bila tuka proglašena republika, vladajo po vsej državi silno žalostne razmere. Ljudje se puntajo po vseh krajih, uprizarjajo se vojaški upori, štrajki se vrše eden za drugim, in po celi državi vlada splošna nezadovoljnost. Republikanska vlada ni kos svoji nalogi, ker ne zna trdo po poprijeti za vladne posle in pomagati prebivalstvu.

Turki poraženi.

Rim 14. marca. Poročajo da so bili Turki v bitki Pet tisoč Italijanov je napadlo Turke, ki so brojili 3500. Kakor pravijo italijanska poročila je bilo v tej bitki 3000 Turkov ubitih.

Amer. premogarji.

Če vsa znamenja ne lažejo, tedaj se začne v najkrajšem času velik štrajk premogarjev v Ameriki.

MALO PREGOJA.

New York, 13. marca. Važni dogodki se vršijo sedaj v tem mestu. Zbrali so se premogarji v treh distriktov iz Pennsylvanije in objednem lastniki premogovih rudnikov, da se posvetujejo, za kakšno plačo naj delavci v prihodnje delajo in koliko ur naj delajo. Od uspeha teh pogajanj bo odvisna vojska med premogarji in lastniki rudnikov. Delegatje obeh strank so se sešli in sicer s popolnoma prazno nado, da ne bo mogoče doseči nobenega sporazumjenja. Vendar ste obe stranki zadovoljni, da se obravnave vršijo še nadalje, in mogoče je kakšna pot, ki bo odvrnila grozeči štrajk. Vse obravnave se vršijo pri zaprtih vratih, in nihče nima vhoda kakor edino-le zastopniki obeh strank. Lastniki rudnikov so že podali svoje izjave, v katerih so odbili skoro vse zahteve premogarjev. Slednji so se pa tudi izjavili, da nikakor ne odnehajo od svojih zahtev. Boj bo torej neizogiben. Toda nekaj lastnikov rudnikov je vendar že sprevidelo, da se mora spolniti vsaj nekaj, kar premogarji zahtevajo. Posebno glede povečanja plače morajo lastniki rudnikov nekaj narediti. Večji del lastnikov rudnikov se je izjavil, da v očigled velikanske dragotnosti se mora vsaj delno podzemeljskim delavcem. Seveda premogarski baroni tega ne bodo mogli volivci glasovali, če so zadovoljni neznemu spol podeliti pravico glasov.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Unijski delavci pravijo, da ni dovolj premoja na površju, da bi zadostoval za en mesec za vse potrebe. Izjavili so se, da lastniki premogovih rovon ne bodo mogli dobiti dovolj delavskih močij, oziroma skodov, ki ki opravlja delo. Vendar unijskih štrajkarjev so pri volji razglasiti štrajk, če niso zahteve splojnene do 1. aprila.

Gorenja slika predstavlja našega glavnega potovalnega zastopnika, Mr. RUD. PERDANA.

ki je polno pooblaščen, da zastopa naš list, pobira naročnino, oglaše in tiskovine ter opravlja vse druge posle, ki so v zvezi z našo tiskarno. Najprvo ob šče državo Californijo, Oregon in Washington. Vseeno rojakom ga prav toplo priporočamo in upamo, da jim bo povsod najbolje in pravilno postregel. Upravništvo "Clevelandске Amerike."

Puebla - zaklad Inkov!

Historično politični roman.

spisal Sir John Retcliffe;

za Clev. Ameriko prevedil L. J. P.

In po teh besedah skoči grof na konja ter ga spretno vodi okoli guvernerjeve hiše, da so bili vsi začudeni.

Guverner je po zadnji h grofovih besedah prebledel; kajti znano mu je bilo da so njegovi predniki pri begu pred Španci skrili ogromne zaklade v divjih in nepristopnih krajih. Vendar guverner je lahko sam sebe obvladal. "Naj živi vaša ekscelenca tisoč let, da spolne svoje načrte. Torej nasvidenje v San Fernandu!"

Grof in haciendero požeteta konje, in oba odjahata med glasnimi klici množice, dočim se poda kolovoznik v svoje sobe. Guverner odpusti vse častnike iz sobe, samo svojega poročnika Karbojala in Angleža pridržati pri sebi.

"Karamba!" reče, ko si zvlje svalčico med prsti. "Kaj pravite vi o temu Francozu?"

"Ta Francoz, polkovnik Juarez, on je pravi mož!" odvrne Anglež.

Bah, bahač in pustolovec je, in bojim se, da bodejo gospodje Komanči in Apači še ob prave mčasu zaplesali poročni ples."

"Jo bo pa prej vzeli!" pride ne poročnik.

Guverner ga vprašujoče pogleda.

"Par Kristo! tako je, kakor jaz rečem. Kolikor sem videl njegovih banditov, nimam nič kaj veliko upanja. Pri polnih loncih mesa v Guajmas mislim, da bodejo raje sedeli kot se potikali po puščavah. In kdo jim bo branil?"

"Jaz!"

"Poznana je energija vaše ekscelence. Toda prosim vas, da pomislite, da imamo samo 400 mož vojakov v Guajmas, in don Estevan je star intrigant, ki bo navzočnost teh mož uporabil za svoje lastne koristi."

"Imate prav, poročnik! Takoj moramo vse potrebno urediti." Guverner pozvoni.

Služabnik vstopi.

"Takoj mi pošljite sem 'Pika!'"

Trenutek pozneje vstopi v sobo mož, ki je res zaslužil to ime. Moral je biti star kakih 40 let, in zdelo se je, da obstoji iz same kože in kosti. Bil je oblečen popolnoma v usnje, in na čevljih nosi velikanske oštroke.

"Koliko milj lahko naredite v 24 urah, senor Ptič?" vpraša guverner državnega tekača, kajti to je bil njegov posel.

"Karamba, senor, to je manj odvisno od mene, kakor od konja, ki ga dobim."

"Ali poznate vranca iz mojega hleva?"

Jezdec zasmoka z jezikom.

"Hudič!" reče, "potem se vam mora na vsak način muditi, če mi vaša ekscelenca nudi najboljšega konja, katerega presega samo oni, ki sem ga danes videl pri prokletem Francozu."

"Torej?"

"Z vrancom, senod don, lahko naredim v 24 urah 25 milj."

"Do petintrideset, senor."

"Ali se lahko zanesem?"

Poslanec poseže v žep in privleče na dan zamazan rožnivec in umazana igralne karte. Prvega pobožno poljubi in ga zoopet vtakne v žep, karte pa položi na mizo.

"Katad, senor obljubim vam pri teh kartah in na mojo besedo kot poštenjak."

"Dobro. Pripravite se, da sedite že v desetih minutah na konju."

"V Arispe, senor?"

"Ne! V istem trenutku zveste za pot, ko prejmete pismo. Osedlajte konja!"

Poslanec se priklone in odide.

"Nepotrebno je," pripomni guverner, "da zve poprej, kam gre. Če mo hitro jahal, tedaj bo lahko jutri ob tem času v

San Fernandu pri ladji Santa Trinidad. Rad bi vas torej prosil za neko uslugo, gospod lord."

"Govorite!"

"Vaša ladija je v pristanišču. Bodite tako dobri, in prepeljite ladijo ven iz pristanišča in sicer tako, da jo zapazi vsaka ladija, ki pride od juga sem. Kakor hitro pride tja ladja Trinidad, bodite tako doobri in izročite kapitanu pismo, katero vam preskrbim do jutri."

"Ies!"

"Gospod poročnik, storite to uslugo in napišite pismo na kapitana Fabjana Florena, da naj takoj po prejemu tega pisma z vso hitrostjo odplove v Guajmas. V petnajstih minutah mora biti poslanec na potu. Drugi poslanec, ki odide bo naznanil naše načrte generalnemu guvernerju v Arispe. Vaša visokost, lord Drisdale, bo pa tako prijazna, da ne bo spremljala pri pregledu vojske."

Lord Drisdale prikloni in reče, da ostane še tri dni v tem kraju, nakar odpotuje v San Francisco.

Dočim je ljubosumnost guvernerja, narodno sovraštvo in še en drug vzrok, katerega pozneje navedemo, delalo grofovi ekspediciji ovire, je imel grof pri svojem povratku z hacienderom ravno tako važne pomenke.

Grof jahaj nekaj časa kakor nem zraven bogatega posestnika, po glavi mu rojijo neprijetne misli. Dasi je ljubezen do lepe in ponosne Španjolke tekem vožnje iz San Francisco zelo hitro napredovala, da je grof v resnici poprosil za njegovo roko pri očetu, vendar se je iz političnih ozirov sklenilo, da se ta zveza še nekaj časa skriva in ne izda. Bal se je pa očitavanja svojega starega prijatelja Bonifacija in prizorov s Suzano, čemur vsemu bi se rad izognil. Vendar je sprevidel, da se mora počasi tudi na to pripraviti in Suzani razložiti potrebo njegove zveze s hčerjo meksikanskega haciendera.

Tembolj pa ga je začudila hacienderova izjava pri guvernerju in ga skoro razžalila. Mislil je torej, da je zadnji čas, da pove obema osebam, kaj namerava, ker je vedel, da se nudi za to ugodna prilika, in da stvar nikakor ne more več odlašati.

Medtem je pa haciendero čakal, da ga grof nagovori, in ker se to ni zgodilo, je bil vznjuden don Estevanov španski ponos. "Zdi se mi, senor konde," reče ponosno, "da sem se motil v svojem pričakovanju. Pričakoval sem, da se mi bodele takoj zahvalili, ko sem javno razglasil zaroko moje hčerke iz plemenite rodbine Montera: a vi pa molčite, kot riba, dočim se imava toliko važnega pogovoriti. Mogoče vam je žal zveza z mojo rodbino, ki ima tako dobro kri kot kraljeva?"

"Oprostite, don Estevan! Saj veste sami, koliko mi je na tem ležeče, da se poroka čimprej vrši, ker težko pričakujem dneva, ko postane senorita Dolores moja. Toda zdelo se mi je silno čudno, ker ste naznanili zaroko, dasi ste sami priporočali, naj ostane stvar tajna, dokler niso cilji doseženi."

Senator prekine grofa v govoru. "Čilj je veliko bližji kot vi mislite. Moj zaupni služabnik mi je vse povedal, kaj se je zgodilo na mojem domu, dočim smo se mi mudili v San Francisco. Polkovnik Juarez silno sovraži vse plemenite rodbine dežele. On je v zvezi z generalom Karbalalom v Texasu in se hoče sam proglasiti za generalnega guvernerja države Sonore in Chihuahua. Da,

nekateri celo trdijo, da hoče za svoje namene pridobiti Indijance."

"Toda kaj pravi sedajni generalni guverner v Arispe?"

"On je mož brez odločnosti in Juarez se ga nikakor ne boji. On se boji samo naše ekspedicije, ker pričakuje, da se združimo z veleposelniki, nakar on nima toliko moči, da bi se nam ustavljal. Juarez ni pričakoval, da pridejo naše ladje tako hitro v Guajmas, sicer bi nam gotovo že kakšno zapihal. Raditega je pa vas skušal takoj pri prvem koraku na meksikanski zemlji osmesiti. Poslal vam je divjega konja in pričakoval, da vas vpričoč množice vrže iz sedla, toda vaša moč in pogum vam je pridobila novih privržencev. Posrečilo se mu je pa, da vas je očrnil pri generalu, in skuhal se je načrt, da razdeli vašo ekspedicijo na manjše postojanke ob meji in s tem zlomi vašo moč. Ravnali bodejo z vami kot s častnikom meksikanske armade in ne kot s poveljnikom, in nekaj o tem ste že slišali."

Grof si popravi brke pod nosom.

"Ventre Saint Gris!" reče, "temu pol Indijancu bi rad pokvaril njegovo veselje. Zakaj bi torej v teh okoliščinah čakali in pozneje izvedli, če isto stvar že lahko sedaj naredimo?"

"Baš to je, senor konde, kar bi rad z vami govoril. Primer, no se mi je zdelo, da sem torej naznanil zaroko svoje hčere, da vas spujim s temi naznanilom s tukajšnje aristokracije, in da zapeljem guvernerja k hitrejšemu delovanju, pri čemur nam lahko odkrije nevede nekaj svojih načrtov. Izdal se je dovolj. Kakor hitro smo v moji hiši v San Fernandu, hočem nadalje govoriti. Se ta večer bodejo moji poslanci obvestili naše prijatelje, da so pripravljene in nam pošljejo pomoč. Grof, ali se vi lahko zanesete na svoje ljudi?"

Grof se zasmije. "Kakor so čudni ljudje v moji četi, vendar sem prepričan, da bi z menoj vred napadli peklo, samo če bi vedeli, kje je pot do pekla."

"Tem bolj, senor konde," reče senator bolj tiho. "Kraljeva krona Sonore mojim vnučkom pač ne bo teška."

V globokih mislih nadaljuje ta oba možka svojo pot.

V San Fernandu je vladalo ta večer jako razposajeno življenje, kakor bi bili obsedeni vsi duhovi. Četa, ki je bila eele tedne zaprta na ladijah, je sedaj pograbila ugodno priliko, da se nekoliko oživi. Vsi, katerim je v San Franciscu ostalo še kaj denarja, so hoteli sedaj, da napravijo zadnje dolarje. Poleg tega je pa grof svojemu zakladničarju Bonifaciju zapovedal, da izplača ljudem plačo za en mesec, da se toliko bolj kratkočasijo v Guajmasu.

Grof je razdelil svojo četo v manjše oddelke po 30 ali 40 mož, in vsakemu oddelku je podelil načelnika. Prvemu oddelku je načeloval Diego Munjoz, drugemu Antonio Perez, tretjemu Juan Rakunha, četrtemu Weideman; petemu pa Hipolit Moravski, neki Poljak. Mojster Križonos bi moral sicer tudi dobiti posebno poveljstvo, pa je to čast odklonil. Prosil je za grofa, da si sme zbrati izmed vse čete kakih pet ali šest zanesljivih mož, s katerimi bi tvoril prednjo stražo ekspedicije.

Kakor se je grof pri svojem prihodu v Guajmas prepričal, je guverner Juarez popolnoma zanemaril svoje dolžnosti, o katerih je obljubil, da jih bo spolnil napram ekspediciji grofa. Vse postopanje guvernerja je kazalo, da hoče guverner grofovo ekspedicijo nalašč prezirati. Ves dan ni bilo nobene grofove guvernerjevega poslanca ali uradnika, da bi kaj preskrbel za ekspedicijo. Grof je torej zapovedal, da postavijo ljudje pod milim nebom šotore za prenočišče, in ker so ljudje preživeli noč večinoma pri pijski in pri igri, seveda ni bilo treba mnogo prostora za šotore. Poleg tega so pa bili ljudje tudi toliko prijazni, da so postregli vojakom z vsem, kar

so le imeli. Grof s svojimi spremljevalci, s Suzano in Bonifacijem se je pa naselil v velikem trgovskem stanovanju, ki je bilo lastnina haciendera don Estevana, in kamor je spravil pridelke iz svojih obirnih farm.

V stanovanju grofa in haciendera se je vršilo medtem živahno življenje in vrvenje. Haciendero je poslal posebne poslanca na vse strani dežele, ki naj obvestijo prijatelje, da pridejo v najkrajšem času v mesto, da se pogovorijo o važnih dogodkih. In ko se stori noč, začno prihajati v hišo duhovni v črnih kutah, se začnejo pogovarjati s lišnim gospodarjem skrivnostno in natihoma, da celo dva vojaka iz trdnjave sta prišla, in ko jima je haciendero nekaj omenil, sta odšla zadovoljnih obrazov v bližnjo igralnico, da tam zapravita denar, ki sta ga pri hacienderu zaslužila.

Grof je medtem vse zvedel, kako so se njegovi ljudje izkrcali, in obiskal je tudi šotore ob pristanišču, kjer so ga ljudje sprejeli z velikim veseljem. Posebno grof in načelnik prve čete, Diego Munez, sta se zapletla v živahen pogovor.

"Koliko mož, senor Munez, imsite, da lahko dobite v tem mestu?"

Pripomniti moramo, da je bil Munez domačin iz Guajmas, kjer je poznal skoro polovico prebivalcev.

"Stodvajset, senor konde, in vsi so pripravljene, da rešijo duše iz vje. Toda sedajni njih vodja, je proklet federalist, da —"

"No in?"

"Tako, da na moje tovariše ne smete preveč šteti, razven če —"

Govor čistitega Muneza se nekoliko ustavi in z negotovim pogledom se ozre na svojega načelnika.

"Želim, da govorite jasno in odločno, kapitan. Saj ste sami videli, kako ravnajo z nami v tem mestu."

"Karamba! Mislim, da je ljudstvo dobro, samo vlada je zanič. Toda, senor kapitan, ce bi vedel, da ni nevarnosti za mene, da bi me obesili, bi se kmalu znebil sedajnega vodje zadrge težakov v tem mestu. In če bi zatisnili še eno oko, za slučaj, da začne eno ali dveje angleških skladišč v tem mestu goriti, no tedaj mislim, da se lahko dobijo moji ljudje. Težaki v mestu že dolgo časa niso imeli nobene revolucije, in sedaj si želijo spremembe."

Grof se zasmije. "Saj razumete, Munez, da pri takem pohodu kot ga imamo mi, ne smemo zapustiti v tem mestu sovražnikov. Koliko časa bode torej potrebovali, da pregovorite svoje častite tovariše za našo delo?"

"Ta noč in drugo jutro bo zadostovalo. Seveda zahtevali bodejo, da jih pošteno traktiram."

"Razumem. Tukaj je sto dolarjev! Upam, da bo zadostovalo."

"Mislim, ali ima vaša ekscelenca še kaj povelj?"

"Sedaj ne. Jutri tekom dneva mi naznanite, kakšen uspeh imate. Dotedaj pa molčite."

Novopečeni poveljnik položi z globokim poklonom roko na srce. "Vaša ekscelenca se lahko popolnoma na mene zanesem."

Komaj je bil Munez zunaj, se že privije v sobo dolga in koščena postava nekdanjega baptistovskega duhovna Slonga. Ko stopi v sobo, se prične viti pred grofom kot črv in priklanjati do tal. "Nebeski Bog bodi z našim vzvišenim generalom," reče noslajce. "Vi ste kakor luč, ki nas bo vodila skozi dolino teme k izviru luči, ki se v pregrešem jeziku imenuje zlato. Naj mi torej visoki general oprostite, ker se drzнем motiti ga v njegovih mislih."

Toda grof ni bil v položaju, da bi imel dovolj časa poslušati enake neumnosti, radičesar kratko odvrne:

"Kdo, zlodja, te je spustil k meni v sobo? Izdal sem povelje, da ne sme nihče k meni."

"Usmiljeni ljudje bodejo usmiljenje dosegli. John Meredith, ki čuva vaša vrata, se ni mogel zoperstavljati mojim prošnjam in mi je dovolil, da

smem stopiti pred obličje vaše milosti."

"Tej usmiljeni straži bom tudi jaz skazal usmiljenje. Ukazal bom človeka zapreti, da bo vedel drugič povelja spoštovati. Sedaj mi pa kar hitro povejte, kaj vam leži na srcu, da se vas prej znebitim."

Slong je razumel, da ne sme dalj časa grofa vleči za nos in rabiti njegovo potrpežljivost. S ponižnim poklonom torej odpre vrata in spusti v sobo neko drugo osebo. In ta oseba ni bil nihče drugi kot nekdanji korzar, Rudeči Volk. Za trenutek se grof seveda začudi in že seže po revolverju, ki leži na mizi, toda značilen pogled Slonga ga prepriča, da ni nobene nevarnosti.

"V nebesih je več veselja radi grešnika, ki se spreobrne, kakor nad pravim človekom," noslja baptist naprej. "Stopite torej pred grofa, povejte mu, kaj vas teži na srcu, in on bo svojo mogočno roko stegnil nad vas."

"No, ali bom konečno zvedel, kaj mi pravzaprav hočeta povedati?" zakliče grof jezno.

"K zlodju," godrnja ropar, "nepotrpežljivi ste! Ali mislite, da je staremu morskemu volku, kakor sem jaz, tako lahko priti z mirovnimi predlogi pred moža, ki mu je zvinil roko?"

"Tako? Prišli ste, da mi stavite mirovne predloge?"

"Damm it! Yes!"

Grof se zaničljivo zasmije. "Mojster Rudeči Volk, kjer se hočejo staviti mirovni predlogi, morajo biti dve stranki. Vi ste hoteli meni zasadiiti nož v srce, jaz sem vas pa prijel za roko, da svojega dejanja niste mogli izvršiti. Ali ni bilo to prav?"

"Radi mene!" mrmra ropar, "imenujte to, kar hočete. Sedaj imate moč v rokah. Zlodej naj me požre pri živem telesu, če sem še kdaj kakega človeka prosil odpuščanja. No, zlodej, če že ravno hočete slišati, naj pa povem, da sem bil norec tedaj, ko sem se hotel vam po robu postaviti, in žal mi je, gospod!"

"To je nekaj drugega," odvrne grof. "Dobro je: pridite torej k stvari, mojster Rudeči Volk."

"Stvar je ta, da sem pri vaši kompaniji stopil v službo. Saj veste pri kateri priliki."

"In vi želite, da razvezete pogodbo z menoj?" reče grof.

"Dobro, govorite s kapitanom Perezom. Jaz sem zadovoljen. Moj zaupnik mi je sicer že dovolj povedal o vas, da bi vas sam najraje odpustil. Naročil bom blagajniku, da vam izplača za tri mesece naprej, kar bi zaslužili."

"Zlodja, jaz ne maram vaše ga denarja, pač pa vaše pomoči, in te mi ne smete odreči, ker ste mi skrivili roko."

"Mojo pomoč?"

"Da! Ali me niste vzeli v svojo družbo?"

"To je pravilno, toda mislim, da sami želite pogodbo pretrgati."

"Satan naj me takoj vzame, če mislim na to. Ta prokleti Anglež bi me ob prvi priliki živnega spekel na ražnju."

"Kateri Anglež?"

"Ta zlodej, ki se imenuje lord Drisdale, in katerega ste danes dobili v San Jose pri guvernerju. On ima star preprič z menoj ter je moj smrtni sovražnik."

"Pa se pošteno bojujte z njim, in kdor je močnejši, ta bo dobil bitko."

"Iz krvavih oči korzarja se prikaže diabolski pogled. "Gorje njemu, če prideva skupaj kje na samem. Toda moja pest še nima moči, da bi se dvignila proti nasprotniku."

"Če je to oni Anglež," reče grof strogo, "o katerem mi je Bonifacij pripovedoval, tedaj ima lord pač pravice dovolj, da vas obesi na prvo drevo, ker tako smrt ste stokrat zaslužili."

Korzar temno pogleda proti tlem. "Radi mene! Saj človek samo enkrat umrje! Kaj škoduje torej, če radi nepoznanega Angleža prelomite besedo, katero ste dali meni, ko ste me sprejeli v službo." Po teh besedah se korzar obrne, da zapusti sobo. Glasni grofov klic "stoj!" ga pa ustavi.

Dalje prihodnjic.

Grofova stavka poljskivseučiliščnikov. — Ljov, 27. febr. Poljski vseučiliščniki tukajšnjega vseučilišča nameravajo na dan otvoritve parlamenta vprizoriti splošno stavko vseučiliščnikov, da s tem vplivajo na to, da bodo centralne oblasti pospešile zgradbo novega vseučilišča.

Zastupljenje z arzenikom. Brata učenca Franc in Karel Worler, posestnikova sinova sta našla v domači šupi škattjo, napolnjeno z arzenikom. Iz razvednosti sta arzenik pokusila in ga dala tudi sestri Mariji. Dva otroka sta v strašnih bolečinah umrla, eden pa je še vedno v smrtni nevarnosti.

Slovenske trgovine.

Služeče trgovine priporočamo rojakom:

SALOONI:
FRANK JENŠKOVIČ, 5393 St. Clair ave.
JOS KOZELJ, 4734 Hamilton ave.
MIKE SETNIKAR, 6131 St. Clair ave.
JOHN KROMAR, 998 E. 63rd St.
LOV. PETKOVSEK, 965 Addison Rd.
ANTON ZAKRAJSEK, 991 E. 64th St.
FRANK STERNISHA, 6400 St. Clair ave.
KALAN & KOGOJ, 5006 St. Clair ave.
JOHN BLATNIK, 6304 St. Clair ave.
JOHN ZALAR, 6120 St. Clair ave.
FRANCES LAUSCHE, 6121 St. Clair ave.
JOS GRILC, 1029 E. 61st St.
JOE NOSSE, 1226 E. 55th St.
JAKOB LAUSHE, 6101 St. Clair ave.
ANTON KUHELJ, 3822 St. Clair ave.
AUGUST BUDAN, 1423 E. 39th St.
FRANK JURCA, 1287 E. 55th St.
SLOVENSKA GOSTILNA, 3855 St. Clair ave.
JOHN GRDINA, 6025 St. Clair, ave.
JOS. ZALOKAR, 999 Addison Rd. N. E.
JOSIP BIZJAK, 6026 St. Clair ave.
MATH HRASTAR, 5920 St. Clair ave.
JOHN MAJZELJ, 5128 Gins ave.
ANTON NOVAK, 1056 E. 61st St.
ANTON BRODNIK, 6514 Juniata ave.
JOHN ZUPANC, 1021 E. 62. St.
FILIP EPPICH, 5301 St. Clair ave.
JOHN CIMPERSAN, 1259 Marquette St.
FRANK PUCELJ, 3209 S. Clair ave.
J. JERMAN, 3840 St. Clair ave.
FR. KMET, 3922 St. Clair ave.
J. KRALL, 961 Addison Road.
JOHN KRASEVEC, 1009 E. 62. St.
A. POLONICH, 8100 Union ave.

Vino in žganje na debelo.
THE OHIO BRANDY
DISTILLING CO.
6102 St. Clair ave.
JOS. MEDEN, 1063-1065 E. 61st St.

GROCIERIJE,
PREVEC & PEKOLJ, 1293 E. 55th St.
R. CERKVENIK, 1115 Norwood Road.
KUHAR & JAKIČ, 3830 St. Clair ave.
MRS. J. SKEBE, 960 E. Collamer St.

CISTILNICA OBLEK
FRANK MRVAR, 1336 E. 55 St.

Slovenska izdelovalnica smodk.
JOHN BRESKVAR, 1364 — E. 36 St.

To so sami slovenski trgovci, katere slovenskemu občinstvu v naši naselbini priporočamo. Pa tudi rojaki po drugih naselbinah se lahko poslužujejo teh naslovov, in kadar rabijo, naj pijejo na enega teh trgovcev ki jim bo drage volje postregel. Upamo, da se njih sgrai še več, ki do sedaj še niso oglašeni. Natančnejša pojasnila dobite v uradništvu 6119 St. Clair ave.

BRIVNICE,
FRANK ŠKERJANEC, 6124 St. Clair ave.
A. BENSA, 3338 St. Clair ave.

MESNICE,
OGRINC & ANZLOVAR, 6124 Glass ave
FRANK VESEL, 4034 St. Clair ave.

MESNICA IN GROCERIJA,
JOS FURLAN, 1604 E. 81 St.

ČEVLJARSKE PRODAJALNE:
FRANK SUHADOLNIK, 6107 St. Clair ave.
FRANK BUTALA, 6220, St. Clair ave.

KROJAČI
JOSIP GORNIK, 6113 St. Clair ave.
JOHN GORNIK, 6105 St. Clair ave.
ANDREJ JARC, 6110 St. Clair ave.
BELAJ & MOČNIK, 6205 St. Clair ave.

BANČNI ZAVODI
FRANK SAKSER Co., podružnica, A. Bobek poslovd. 6104 St. Clair ave.

TOBAK IGRACE in CANDY STATIONERY.
GEO. BOŠTJAN, 6010 St. Clair ave.
M. ERMAKORA, 6116 St. Clair ave.

ŽELEZNINA — POHIŠTVO
i. t. d.
ANTON GRDINA, 6127 St. Clair ave.
JOSIP ŽELE, 6108 — 10 St. Clair ave.

TRGOVINE Z MODNIM BLAGOM
JERNEJ KNAUS, 6129 St. Clair ave.
ANTON LOGAR, 3837 St. Clair ave.
JOHN GRDINA, 6111 St. Clair, ave.
FRANK J. TURK, 1361 E. 55th St.
M. MAREŠIČ, 4322 St. Clair ave.

IZDELOVALNICA MEHKIH PIJAC.
JONH POTOKAR, 4126 St. Clair ave.

KONTRAKTORJI
SATKOVIČ BRATA, 1129 NORWOD Rd.

LEKARNA.
Slovenska lekarna, 6036 St. Clair ave.

Slovenska trgovina ženskih slavnikov in klobukov posebnost je oprava nevest.
ROSI STANKO, 6303 St. Clair ave.

Trgovina z možko opravo in čevlji
FRANK KENIK, 6301 St. Clair ave.

URAR IN ZLATAR.
ANTON SAMSON, 6200 St. Clair ave.
FRANK ČERNE, 6120 St. Clair ave.

Department store
ANTON KAUSEK, 6202—6204 St. Clair ave.

Angleško-Nemški sporazum.

Nekateri nemški listi javljajo, da je v nemško-angleškem razmerju skoraj pričakovati senzacijski preobrata. Po skrivnostne mobilski angleškega vojnega ministra Haldane v Berlinu je začelo to vprašanje zopet veliko aktualiteto in odvrnilo celo pozornost nemške javnosti od interesantnih in važnih, notranje političnih vprašanj.

Gre za velikansko stvar. Antagonija med Nemčijo in Anglijo visi od nekdanj kakor Damoklejev meč nad anglejem evropskega miru. Boj med obema državama bi namah razvnel kravo bakljo po celem kontinentu, obstoječe državne zveze bi prisilile tudi neinteresirane velesile, da pograbbijo za orožje: bilo bi to pravi boj vseh proti vsem, svetovno klanje in zmagovalci bi morda utrpeli prav toliko, kakor premagani. Veliki gospodarski in kulturni uspehi modernega razvoja narodov bi bili za dolgo uničeni.

Pred nedavnim časom so debate v nemškem in angleškem parlamentu pokazale, da so vse te grozne možnosti balansirale na ostrini angleškega meča. Znano je danes, da so bili Angleži tik pred mobilizacijo in da so že dvigali svoje orožje proti nemškemu nasprotniku. Ko so postajala francosko-nemška pogajanja glede Maroka vedno težavnejša, so spodbujali Angleži francosko vlado k energičnemu nastopu, pričevali so jo, da je sedaj najugodnejši trenutek za politiko revanše in Anglija sama je pripravila svoje kolosalne vojne čete. Zbrala je brodogovje ob vzhodni angleški obali, pripravila vse za mobilizacijo armade: istočasno bi se bila navalila vsa oborožena sila Anglije in Francije na kopnem in na morju na Nemčijo. Za Avstrijo bi bil takrat nastal casus foederis in z nemško armado vred bi se borili naši fantje — za gospodarsko in politično prvenstvo nemškega zaveznika. Pravijo, da je vojsko preprečil le taktični spor med francosko in angleško admiraliteto. Francija je zahtevala, da vpadne angleška armada v Nemčijo od severo-zahoda, to je preko Belgije, Holandije, ker bi bila sicer ovirala mobilizacijo francoske vojske. Angleška admiraliteta pa je izjavila, da je tako severno-ležeč prehod čez morje prenevaren in bi onemogočil uspešno akcijo velikanske angleške bojne flote.

Zamujeni trenutek se ne povrne več. Nemčija je bila med tem veliko nevarnost spoznala, popustila je v svojih zahtevah glede Maroka in na francoskem je bilo zmanjkalo prave korajže. Francoski politiki so uvidevali, da bi si pri krvavem sporu obeh velikanskih nasprotnikov le opekli prste in odrekli so se vloži tistega, ki hodi za druge po kostanj.

Vojna furija se je morala umakniti v ozadje, toda ostala je na svetovnem pozorišču. V angleško-nemškem razmerju je vprašanje ali vojska ali ne že davno rešeno. Najresnejši politiki tu in onstran kanala so prepričani, da se velikanske gospodarske težnje obeh velesil ne bodo mogle rešiti drugače, kakor z orožjem v roki. Visoko razvita Nemčija je za Anglijo na svetovnem trgu prenevaren konkurent, katerega gospodarske ambicije so tesno zvezane z dalekosežnimi političnimi načrti.

V Angliji velja pravilo, da mora angleška država ostati na morju tako močna, da je ne premore združena sila, katerihkoli dveh ostalih držav. To pravilo je v praksi uveljavljeno v številu in moči angleškega bojne flote. Nemčija je v zadnjih letih krčevito razvijala svoje pomorske sile, vedno več dreadnoughtov, torpedovk in podmorskih čolnov so spuščali Nemci v morje in tako je razumljivo, da si je Anglija lansko leto, ko si je bila svesta francoske pomoči posebno važno predložila vprašanje: kdaj? Kdaj začeti odločilni boj za svetovno gospod

Zbližanje Nemčije in Francije je spremenilo situacijo. V angleškem parlamentu so vstali možje, ki ne verjamejo v potrebo angleško-nemške vojske in pod vtisom francosko-nemške sprave se je tudi Angleška odločila spremeniti svojo taktiko. V Londonu in v Berlinu se bojijo velike odločitve, ki grozi postati za eden ali pa za drugi narod smrtna. Državniki so zopet pričeli govoriti o spravi in na tihem so se obnovila že tolikrat prerušena pregovaranja za angleško-nemški porazum. Angleški vojni minister je prišel v Berlin ter predložil nemškemu državnikom določene predloge. Največja skrb Anglije je preprečiti nadaljni razvoj nemške vojne mornarice; za ceno, da opusti nemška vlada gradnjo novih ladij, so pripravljene Angleži mnogo žrtvovati. Hočejo ugoditi raznim nemškim aspiracijam v Afriki ter so pripravljene za koncesije v orijentalnih spornih vprašanjih. Zdi se, da so pogajanja ugodno uspešna.

Vprašanje kdaj? je torej zopet odloženo. V zavesti, da je odločilni trenutek le odgoden, sklepata obe državi dogovor. Vsi notranji vzroki bodočega konflikta ostanejo neodpravljeni in pač tudi neodpravljeni.

Baš iz tega vidika pa je veljavno presoati tudi avstrijsko politiko. Popolna navezanost na Nemčijo nas tišči v najnevarnejše vrtnice; prisiljeni smo deliti z njo vse nevarnosti, združene z germansko ekspanzivnostjo. Tukaj čakajo novega zunanjeja ministra velike naloge, na katerih bo preizkusil svoje državniške talente. Avstrija kot nemški zaveznik nima le dolžnosti temveč tudi pravice in v svojem življenjskem interesu mora naša diplomacija svariti in zadrževati v Berlinu, pokazati svetovni javnosti, da hoče vse za ohranitev miru ter končno stremeti za tem, da se naša država približa velikim sosedinjam, stoječim izven trozveze. Zdravje in močne zaveznice so gotovo v našem interesu. Toda presilna nemška ekspanzivnost ne ogroža le angleških interesov temveč tudi — naše. Grof Aehrenthal je v maroški krizi deloval pomirjevalno, varoval se je odkrito nastopiti za nemške zahteve, dobro vedo, da je bila struna že itak silno napeta. Ta avstrijska "hladnost" je takrat v Berlinu jako ozlovoljila, toda tem bolj je zadovoljila vse one, ki smatrajo za prvo in edino nalogo avstrijskega državnika, da varuje interese svoje domovine. Na tej poti naj bi pokojnemu predniku sledil grof Berchtold opreznost in previdnost.

Smrt Ljubljancana v valovih Soče

Zadnji teden popoldne se je odigrala v Gorici burna žalostna igra, v kateri je izgubil življenje mlad Ljubljancan, najbrže dijak.

Nekako okrog pol štirih popoldne je prišel na poštni urad na državni postaji mlad človek, da dvigne iz pošne hranilnice na podlagi knjižice 40 kron. Pošta pa je bila od ljubljanske pošte opozorjena, da nekdo skuša dvigati denar na podlagi ponarejenih knjižic. Zato je bil poštni uradnik takoj pozoren in je konstatiral, da je knjižica ponarejena. Poslal je po policijskega stražnika, ki je imel službo na postaji. Ko stopi stražnik v urad, plane mladenič mimo njega na plan tej zbeži. Začel se je divji lov, katerega se je udeleževalo več dijakov in drugih ljudi. Begunec je bežal po novi dovozni cesti proti Fonu ter mimo bivše mitnice zavil na solkansko polje. Djaki so mu prišli že večkrat tako blizu, da bi ga bili skoro prijeli; a begunec jih je vsakokrat prepodil z revolverjem, ne da bi streljal. Drl je kar čez polje proti Soči. Na solkanskem polju se je pred neko hišo za hip ustavil, nameril revolver proti tlemi, ki je ravno tam stanovala ter jo vprašal, kako

daleč je. Soča. Zena je vsa prepadena pokazala smer, nakar je fant tekel naprej. Stražnik Budihna, ki je med potjo vrzel raz sebe plašč in sukno, je bil kmalu za njim. Dohitel ga je na skali tik naj Sočo pri hiši konjederca. Begunec si je bil med tem že sklcel površnik in sukno ter spravil vse v sveženj. Pet korakov pred njim mu napove stražnik aretacijo. Fant za hip preišlja, nato pa plane, predno ga je stražnik mogel zagrabiti, s strme skale naravnost v Sočo, ki jo je hotel preplaviti. Obleko in revolver je držal v roki. Očividno je nameraval preplaviti Sočo ter uiti. Toda Soča je ravno sedaj silno narasla ter ga je zanašala vedno nižje. Plaval je vkljub temu, da je bil napravljen, izvrstno. Če bi voda ne bila tako narasla, bi jo bil najbrže tudi preplaval. Tako se je boril z valovi kakih 700 metrov daleč doli do Soškega mostu pri Pevmi, na katerem je bilo že polno ljudi, ki so opazovali prvor. Tik nad mostom pa, kjer so hudi vrtnici in voda vedno zelo globoka, je izginil pod vodo in se ni več prikazal na površje. Ni dvoma, da je utonil. Če bi ga bil stražnik mogel prijati in bi bilo na skali med njima prišlo do boja, bi bila najbrže oba padla v vodo in utonla.

Na knjižici, ki je ostala na pošti, je podpis kot dijak Fr. Muley, rojen leta 1892. v Poniški na Spodnjem Štajerskem, bivajoč v Ljubljani, Zaloška cesta št. 30. Vepdar pa ni gotovo, če je to njegovo pravo ime, ker je najbrže tudi ime potvorjeno. Po zunanosti soditi je bil star 17 do 18 let čedne zunanosti ter je nosil očala. Knjižica je bila vložena — seveda za manjšo vsoto — pred 4 dnevi na ljubljanski pošti. Imel pa je pri sebi še okrog 7 knjižic, ki pa jih je vrzel v Sočo in so jih videli, kako so plavale po Soči. Očividno, da se je bal biti prijat ravno radi teh knjižic, ki so bile najbrže tudi pomaranče.

Ta dogodek je vzbudil po Gorici veliko senzacijo. Govorilo se je takoj, da je nekdo hotel vlomiti v poštno blagajno, da je streljal stražnik za njim, a on nazaj, da je bil begunec ranjen itd., kar pa seveda ni resnično.

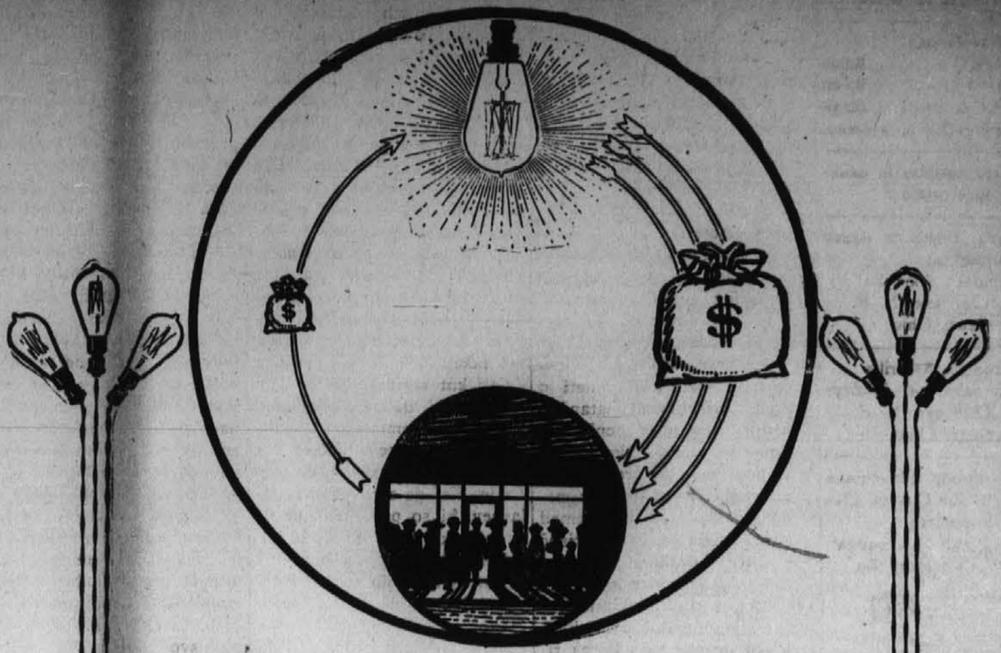
Ime je samomorilec skoro gotovo falzificiral. Najbrže ni dijak, vsaj v Ljubljani ni na mestnem zglaševalnem uradu zglašen noben dijak s tem imenom in tudi na Zaloški cesti v Ljubljani ni št. 30. Slep par je bil oblečen v jako čedno črno obleko. Kakor se poroča iz Gorice, trupla še niso dobili. Soča je jako velika, zato trupla še ne bodo dobili tako hitro. Na knjižico, s katero je izvršil sleparije, je bilo vloženo 1 K, on pa je 1 K falzificiral na 40 K. Goriška pošta je bila obveščena od dunajske, naj pazi.

RAZNOTEROSTI.

Strelj v angleški zbornici. — London, 26. februarja. Med današnjo sejo državne zbornice se je dogodil slučaj, ki je vzbudil veliko senzacijo. V neki predsobi državne zbornice je kar naenkrat začel neki duhovnik streljati z revolverjem v strop. Stražniki so ga takoj prijeli in odpeljali. Najbrže ni duševno normalen.

Škandal pri pogrebu. Sobotica, 27. februarja. Na tujakšnjem pokopališču se je pri nekem pogrebu dogodil škandal. Ko je župnik Bela Reich govoril ob odprtem grobu, se je neki pijan fant Stefan Kantor neprenehoma norčeval. Ko fant nikakor ni hotel odnehati, mu je župnik priložil zausnico. Fant je potegnil nož in se je hotel zagnati na župnika, vendar so pa to okoli stoječi zaobrili. Koptčno so ga aretirali.

Avtomobilska nesreča. — Berlin, 27. februarja. "Lokal-anzeiger" poroča iz Londona: Ne daleč od Huntingtonga je bil pri neki avtomobilski nesreči ubit neki dijak, pri katerem so dobili dokumente, glaseče se na ime Orweu. Ponesrečenec je bil stričnik maroškega sultana in je bil tudi z evropskim kraljem v sorodu.

Krasno razsvetljeno okno se kmalu izplača.

Mali trgovec mora svojo izložbo potisniti na cesto. Kdor pa ima električno razsvetljena okna, mu tega ni treba. Lepo razsvetljena okna privabijo ljudi, ki vedno kaj kupijo.

Telefonirajte po našega človeka, ki vam bo razložil, kako naj razsvetljite okna.

The Illuminating Co.

Sales Department 232 Superior Ave. N. E.

FLEISCHMANN'S YEAST

Naredi

Najboljši kruh

na svetu.

(Hitra metoda)

1 kos Fleischmanovih drož, 2 žlici masti ali masla, 1 kvort tople vode, 3 kvorte presejane moke, 2 žlici sladkorja, 1 žlica soli.

Razredite drože in sladkor v topli vodi, dodajte masla ali masti in polovico moke. To mešajte, dokler ni mehko, potem pridenite še ostanek moke. To položite v posodo, namazano z maslom, pokrite in postavite na stran na precej toplem prostoru, kjer ni prepaha in počakajte dve uri. Potem pa razdelite testo v hlebce. Položite je v dobro namazane ponve ali posode, katere napolnite do polovice. Pokrite in pustite shajati eno uro, ali toliko časa, dokler ne postane vsebina še enkrat večja. Pecite štirideset do petdeset minut.

Pomnite:—Pri tem kruhu rabite lahko dva kosa drož, ker kruh bo boljši in si tudi čas prihranite.

(Druga metoda)

1 kos Fleischmanovih drož, 1 žlica soli, 1½ kvorta tople vode, 4½ kv. presejane moke, 2 žlici masla ali masti, 2 žlici sladkorja.

Razredite drože in sladkor v enem kvortu tople vode, nakar pridenite en kvort in pol presejane moke. Dobro premesite. Potem pa položite v stran na precej gorak prostor za poldrugo uro. Kadar je testo že dobro shajalo, pridenite en pint tople vode, masla ali masti, kar je moke ostalo in solite. Pregnetite popolnoma in položite v namazano posodo pokrite in pustite shajati za eno do dveh ur. Potem pa položite v posode, ko ste razdelili testo na hlebce. Pecite štirideset do petdeset minut, toda po prvih desetih minutah pa mora biti toplota peči manjša kot sprva. Ta recept naredi štiri velike hlebce. Vse skupaj vas velja kakih 5 ali 6 ur dela, in če se ravnote po tem, dobite izvrsten uspeh.

Pišite po naš premijski katalog. Vprašajte svojega grocerja zanj.

THE FLEISCHMANN COMPANY,

2168 E. Nineteenth St.,

Cleveland, Ohio

CLEVELANDSKA AMERIKA.

— Izhaja v torek in petek. —

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.00
ZA Cleveland po pošti .. \$2.50
 Posamezne številke po 3 centa.

Dopisi brez podpisa in oseb-
 nosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar-
 ni se pošiljajo na:
"Clevelandska Amerika"
 6119 St. Clair ave. N. E.
 Cleveland, Ohio.

"Clevelandska Amerika"
 Issued Tuesdays and Fridays
 6119 St. Clair ave. N. E.
 Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
 (Kraingers) in the City of Cle-
 veland and elsewhere.
 Advertising rates on request.
 Tel. Cuv. Princeton 189

Entered as second-class
 January 5, 1909, at the
 post office at Cleveland, Ohio
 under the Act of Mar. 3, 1879

No 22 Fri. March 15 '12 Vol V.

**Še nekaj o naselje-
 vanju v Ameriko**

Boročali smo že večkrat, da
 je sedajni komisar na naseljniš-
 kem otoku v New Yorku, na
 Ellis Island, jako trdosrčen
 človek, ki sodi o naseljencih
 kakor turški paša, in da se mo-
 ra vsak novodošli naseljenec
 brez pogoja podvreči vsem nje-
 govim zahtevam. Resnica je,
 da naseljenstvo v zadnjih letih
 tako naraste, da je treba mno-
 go uradov, velikega nadzor-
 stva in precej pameti in pre-
 vidnosti, da se Zjedinenim dr-
 žavam posreči, obdržati samo
 tako naseljenec, od katerih se
 pričakuje, da postanejo tukaj
 dobri državljani. Če bi imeli
 v Ameriko prosto pot vsi lju-
 dije, tedaj bi lahko imeli danes
 kakih 200 milijonov prebival-
 cev. Vprašanje pa nastane, če
 so vsi novodošli naseljenec
 sposobni, da prebivajo v Zje-
 dinjenih državah? Konečno se
 stadi lahko zgodi, da postane
 Amerika prebivališče vseh sve-
 tovnih lumpov, tatov, sleparjev
 in morilcev, če ne bi imeli stro-
 gih naseljniških postav, ki vsa-
 kega naseljenca prej dobro
 pregledajo in presodijo, če je
 vred-
 dan stopiti na tla Zjedinenih
 držav.

Ljudje, ki prebivajo izven
 ameriških držav, imajo čudne
 pojme o Ameriki. Nekateri sa-
 najajo, da je tukaj vse dovolje-
 mo, ker je svobodna dežela.
 Tukaj se ni treba pokoriti nobe-
 nim postavam, ni treba poslu-
 šati nikogar. Vsak je za se-
 be gospodar in neovisen. Kaka-
 ko so napačni taki pojmi, se
 vsakdo prepriča, ko je nekaj
 časa tukaj prebival. Drugi zo-
 pet mislijo, da se v Ameriki ce-
 di mleko in med, da se pobira
 na cesti denar, brez truda in
 dela. In ne motimo se, če po-
 vemo, da večina ljudij, ki pri-
 de v Zjedinjene države, misli
 na ta način, kar je seveda po-
 spolnoma napačno.

Zjedinjene države so dežela
 dela. Tukaj je treba trdo in
 silno delati za vsak cent, ka-
 terega hoče kdo dobiti. Ameri-
 kaneec ne bo nikdar dal nje-
 šar, zastoj, pač pa se bo pre-
 jprepričal, če je človek, ki za-
 števa denar, tudi v resnici vred-
 nen svojega plačila.
 Res je, da so bili nekdanj tu-
 di časi, ko se je delo lahko do-
 bilo, ko je zlato ležalo po go-
 rah in divjinah ter čakalo pro-
 spektorjev, da dvignejo in iz-
 koristijo. Res je, da se je več-
 sili delalo lepo goljufijo z ve-
 smiščiči, ali pa so se tudi na
 gosten način pridobila. 50 let
 nazaj si dobil zemljo prav po-
 ceni, kolikor si jo hotel, delo
 si dobil kjer je bilo, toda ka-
 ker se časi povsod spreminja-
 jo, se tudi v Ameriki.

Vedno večje naseljevanje
 ljudstva v Zjedinjene države,
 je primoralo vlado, da je izda-
 la posebne zakone v varstvo
 domačega dela in v varstvo
 pred sumljivimi elementi, ki so
 šli v Ameriko. In zakaj ne
 bi vsaka dežela imela pravico,
 da pripusti samo take osebe v
 svoje prostore, ki odgovarjajo
 vsem zahtevam one dežele?
 To je naravna stvar.

Ozrno se torej na naselje-
 vanje v Ameriki, ki se je kon-
 čalo z letom 1911. Tekom dva-
 najstih mesecev je prišlo sem
 en milijon enainštirideset tisoč
 in 570 novih naseljencev.
 Vsakdo mora priznati, da je to
 naravnost velikanski števil-
 lo. In če hoče vlada imeti o
 vsakem naseljenju natančno
 kontrolo, natančen popis, tedaj
 morate pomisliti, koliko de-
 la to povzroči. Nasprotniki na-
 selniške oblasti so tedaj zagna-
 li velik krik, da je bilo izmed
 našega števila celih 24 tisoč
 naseljencev poslanih v staro
 domovino, od koder so prišli,
 ker so se naselniške oblasti pre-
 pričale, da niso dobri naseljen-
 ci za to deželo. Seveda, 24 tisoč
 ljudi je tudi veliko število,
 in ledor natančneje ne pomisli,
 ne ve, zakaj je bilo toliko lju-
 dij poslanih nazaj. Če si pa
 to število natančneje ogleda-
 mo, dobimo kmalu pregled in
 se bomo prepričali, da so na-
 selniške oblasti ravnale precej
 revidno pri dopuščanju nasel-
 njikov v Zjedinjene države.

Poglejmo torej, kakšnim ose-
 bam se je odrekala pravica na-
 seljevanja: Naselniške oblasti
 so izključile 819 Kitajcev in
 jih poslale nazaj na Kitajsko,
 ker so prišli sem kot pogodbeni
 delavci. Postava Zjedinenih
 držav namreč pravi, da nihče
 ki ima delo že naprej obljublje-
 no, ne sme v to deželo. Kajti
 pogodbeni delavci so najslabši
 delavci, ker se zavežejo, da bo-
 dejo delali za tako plačo, ki je
 sramotna, in ker si taki delavci
 ne morejo nikdar pomagati na-
 orej. Nadalje se je izključilo
 589 takih oseb, katerim so se
 dokazali zločini, povzročeni v
 stari domovini. Izključilo se je
 134 poligamistov, to je takih,
 ki imajo dve ali več žen, 5
 anarhistov, to je takih, ki ve-
 rujejo, da je treba vsako vlado
 s silo razbiti, nadalje 316 pro-
 stitutk, kupljenih deklet za be-
 lo suženjstvo in 179 mož, ki
 so spremljali te bele sužnje.
 Če so se ti ljudje izključili, ne
 more nihče ugovarjati.

Nadalje imamo poročilo, da
 je naselniški urad zavrnil 3123
 oseb, katerim se je dokazalo,
 da imajo nalezljive bolezni, in
 ki bi bile nevarne za vse pre-
 bivalstvo. Če je to res ali ne,
 za to so odgovorni zdravniki,
 ki imajo to stvar v rokah. Lah-
 ko se pripetijo slučaj, da na-
 selniška oblast pošlje kako ose-
 bo nazaj, in se je pri tem zmo-
 tila. Toda če vzamemo število
 3123 proti številu nad en mi-
 lijon naseljencev, tedaj je sma-
 trati mogoče, da je med en
 milijon ljudij nekaj oseb nevar-
 no bolnih.

Ostane nam sedaj še 15.907
 oseb, ki so bile zavrjene iz
 vzroka, da bodoje nadlegovale
 javne dobrodelne zavode ali pa
 take, ki niso zmožne, da bi pod-
 pirale sebe in družino.

Gotovo mora vsakdo prizna-
 ti, da je vsakdo zmotljiv, in
 tako tudi naselniška oblast na
 Ellis Islandu in po drugih kra-
 jih, kjer prihajajo naseljenec
 naše države. Uradniku na na-
 selniški postaji je težko odlo-
 čiti, kateri naseljenec je spo-
 soben, da preživi sebe in svo-
 jo družino, če je oženjen, ker
 uradnik ne ve, ali bo tak del-
 avec dobil delo ali ne, ko pri-
 de sem. Kdor pozna današnje
 žalostne delavske razmere v
 Ameriki, ta mora priznati, da
 si država ne more naprtiti še
 več brezposelnih kakor jih že
 ima. Pa so še drugi vzroki.
 Mogoče kdo misli, da se prihod
 en milijon delavcev v enem le-
 tu razgubi. Mogoče kdo misli,
 da ta milijon delavcev, ki pri-
 de v enem letu v Ameriko, dobi
 takoj delo? Mogoče kdo mis-
 li, da so tovarne v Ameriki
 baš čakale tega milijona, da
 jih takoj namestijo pri delu?
 Pogledati pa moramo tudi,
 kakšni ljudje so bili, namreč
 teh milijon ljudij, ki je prišel
 sem tekot leta 1911.
 Vseh skupaj je bilo 138.570

izučeni delavcev in samo
 11.793 dobrih kmetovalcev.
 288.745 jih je bilo samo po po-
 klju kmetičkih delavcev in
 214.300 dninarjev, to je takih,
 ki delajo za vsako plačo vsako
 delo. In kakšno delo dobijo
 taki ljudje. Ali naj gredo in
 spodrinejo svojega sodelavca,
 ki je že dal časa pri enem in
 istem delu? Sramotno bi bilo.
 In kaj zaslužijo povprečno
 ameriški delavci na teden?
 \$8,50. Ali je to delavska pla-
 ča? Ali naj se za te denarje
 izda stotine dolarjev za vož-
 njo, samo, da se more preži-
 veti ob takih plačah? Ali mo-
 re mož, ki ima ženo in otroke,
 pri takem plačilu kaj drugega
 delati kot stradati? In če nam
 kdo govori, da ne more, tedaj
 lahko dokažemo, da za take
 plače hodijo sem delavci iz
 drugih dežel, da se z njimi pre-
 živijo. Kaj pa onih 500.000 de-
 lavcev, ki so prišli sem, ne da
 bi sploh kaj znali, ne da bi bili
 sploh o kakem delu poučeni?
 Po mnogih krajih se danes de-
 la po dva ali tri dni na teden.
 Nekje celo manj. In vendar
 prihaja vedno več praznih rok,
 ki nimajo ničesar, pa bi vse
 rade delale. Kako more vedno
 nov svet v tovarne? Delo pov-
 od prenehne, povsod ga manj-
 ka, delavcev pa hodi vedno več
 sem. Tu se more nekje nehati.

Iz tega vzroka pa ni treba
 torej obsojati naselniške obla-
 sti, če je previdna pri dopu-
 ščanju naseljencev v našo dr-
 žavo, pač pa naj se obsojajo
 samo taki slučaj, katere je v
 resnici treba obsojati.

**Stroški moderne
 vojske.**

Dandanes ni "špas" vojsko
 začeti. Ona država, ki začne
 vojsko, prevzame na sebe sil-
 no odgovornost. Nedavno tega,
 ko so se zbirali vojni oblaki
 nad Francijo Nemčijo in An-
 glijo, in le malo je manjkalo,
 pa bi začeli pokati kanoni na
 treh straneh. Toda ti grozeči
 vojni oblaki se nikakor še ni-
 so podeli, in vsak trenutek la-
 hko pade iz njih debela toča,
 ki bo silno mlátila po razdra-
 ženih narodih. Glavni vzrok,
 zakaj veresile se niso začele
 v vojsko, je ta, ker nobena ne
 ve ali je dobro pripravljena ali
 ne. Toda pri moderni vojski
 ne smete računati samo na vo-
 jake in bojne ladje, pač pa
 tudi na grozovite stroške, ki
 zadenejo deželo, katera se spu-
 sti danes v boj s svojo sosed-
 dino.

Kakšni so vojni stroški in
 kako naj izračunamo že na-
 prej? Na štiri dele se morajo
 računati vojni stroški. Prvi del
 obsega stroške, ki se tičejo
 vojske same, in ti stroški se
 razdelijo na mobilizacijo, opravo
 vojakov in transport vojske,
 nabava konj, plača in up-
 prava. Poleg tega pa pridejo
 še stroški za orožje, ki se po-
 kvirajo ali obrabi in stroški za
 streljivo. Pozneje pa morate
 računati še stroške, ki jih ima-
 te s hrano in postrežbo vojnih
 ujetnikov. Ko se je leta 1871
 je porabila samo za te stroške
 celih 1250 milijonov mark.

Drugi del vojnih stroškov je
 izguba, ki nastane radi vojske.
 K temu moramo računati zgu-
 bno delavskih močij onih mož,
 ki so v vojski, mesto da bi
 doma delali. Nadalje morate raču-
 nati koliko ljudij je ubitih,
 koliko jih postane nesposobnih
 za celo življenje, koliko se mo-
 ra plačati onim, ki so bili ra-
 njeni, preračunajte vojaške po-
 kojnine, koliko mora država
 plačati odškodnine posameznim
 mestom in krajem, kjer se je
 vršila vojska. Za te stroške je
 preračunila Nemčija leta 1871
 1230 milijonov.

Veliko večji je pa tretji del
 stroškov vojske. V tem delu
 morate računati vse zgube, ki
 nastanejo deželi v prometu in
 obrti. Železnice zgrubijo na svo-
 jih dohodkih, ker morajo pre-
 važati vojske, obrt zaostaja,
 svet postane manj vreden, ker
 je ves opustošen. Leta 1871 v
 nemško - francoski vojski so
 ti stroški znašali celih 2250
 milijonov.

V četrto vrsto vojnih stro-
 škov pa spada oni denar, ki ga

mora država izdati za nove
 pokrajine, katere slučajno pri-
 dobi. Nemčija je izdala za El-
 zacijo in Lotringijo 200 milio-
 nov mark. Skupno torej lahko
 preračunamo, da je veljalo
 Nemece francosko - nemška voj-
 ska celih 5 tisoč milijonov.

Iz teh števil vsakdo lahko
 preračuna, kako silno težavno
 je danes začeti moderno voj-
 sko, ker slednja je danes zdru-
 žena z mnogo večjimi stro-
 ški, kakor je bila 40 let na-
 zaj. Dandanes bi sicer vojske
 ne trajale tako dolgo kot so
 svoje dni. Včasih niso imeli
 tako silnega orožja kot danes,
 in dandanes postavijo države
 tudi bolj izveščane ter števil-
 nejše vojske v vojsko kakor
 pretečna leta. In če preraču-
 namo, da na primer postavi
 ena država pol milijona voja-
 kov na vojno polje, in so po-
 vprečni stroški za vsakega mo-
 ža dnevno 5 dolarjev, znese to
 na dan poltretji milijon dolar-
 jev. Sedaj pa vzemimo, da bi
 morala danes moderna država
 mobilizirati 3 milijone vojakov,
 če bi hotela taka država ohrani-
 ti svoj ugled. Tri milijone
 vojakov po 5 dolarjev na dan
 znese dnevno 15 milijonov do-
 larjev, in če računamo, da bo
 vojska trajala eno leto, tedaj
 bo treba državi odšteti 5475
 milijonov dolarjev. Če pa se
 vzamemo, da pride mornarica
 v poštev, ki je veliko dražja
 kot vojska na suhem, tedaj pa
 inoramo prvo imenovano svo-
 to podvojiti, tako da bi stala
 enoletna vojska več kot deset
 tisoč milijonov dolarjev.

Poglejmo, koliko je veljalo
 nekaj zadnjih vojsk. Angleže
 je veljala burska vojska, ki je
 trajala 902 dneva 4000 milio-
 nov mark. Ruse je veljala ja-
 ponska vojska 3900 milijonov,
 Japonce pa 2900 milijonov
 mark. Pomisliti pa moramo,
 da so imeli Angleži približno
 malo vojaštva v južni Afriki,
 in tudi Rusi niso imeli več kot
 300.000 vojakov na bojišču, in
 Japonci še manj. Seveda pra-
 vijo, da ona država, ki je pre-
 magana, mora plačati vojno
 odškodnino. Je že res! Kje pa
 naj taka premagana država
 vzame denar, da plača. Če jo
 bo že vojska veljala od 5 do
 10 tisoč milijonov, kje pa naj
 potem vzame še drugih deset
 tisoč milijonov, da jih plača
 sovražniku. Država v takem
 stališču mora bankrotirati. In
 vse narodno blagostanje za-
 pa za stotletja, če pride taka šiba
 nad narod, da se zaplete v mo-
 derno vojsko.

Ti računi, katere smo nave-
 dli so povzeti po nemških av-
 toritah. Francoski izvedenci raču-
 najo še veliko večje svote za
 današnje vojsko. Silna nesreča
 pa bi nastala, če bi se vnela
 splošna evropska vojska, pri
 kateri bi bile udeležene Angli-
 ja, Avstrija, Nemčija, Rusija
 in Italija. Zvedenici pravijo, da
 bi taka vojska veljala 60 tisoč
 milijonov, če bi trajala samo 8
 mesecev.

RAZNOTEROSTI.

**Medeni tedni v podmorskem
 čolnu.** — Kdo drugi bi bil ne-
 go ameriški milijonar, ki je
 prišel na originalno misel, na-
 praviti svojo svatbeno potova-
 nje v podmorskem čolnu in u-
 živati medene tedne pod gla-
 dino Tihga Oceana. Colonel
 Fleming, ki bo 15. marca po-
 ročil hčerko Edito chicaškega
 tovarnarja Gloverja, je dal za
 to šalo nič nego štiri milijone
 kron. In tako je on prvi pri-
 vatnik, ki ima podmorsko la-
 djo. Ameriški tehnični list "The
 Engineering World" natančno
 opisuje to luksuriozno podmors-
 ko ladjo Colonelovo. Ladja i-
 ma ime "The Misterious" in
 ima 600 ton. Na ladji je 15
 mornarjev. Dvojico Fleming
 bodo spremljali tudi zdravnik,
 šest gostov in potrebna služni-
 čad. Dom, v katerem bo mladi
 par užival medene tedne, ob-
 stoji iz velike spalnice, jedilni-
 ce, v kateri sedi lahko osem
 oseb, salona, kadihlice, knjiž-
 nice, kopalnice in oblačilnice.
 Za goste so pripravljene tri
 spalnice, vsaka s kopalnico.
 Kapitan in zdravnik imata svo-
 ji lastni kabini. Kakor je raz-
 vidno, bodo medeni tedni pod
 morjem prav prijetni. Prevroč-
 jima najbrže ne bo.

Samoumor. V Velikem Rep-
 nu pri Opčinah se je obesil
 36letni fant Ivan Milič. Vzrok:
 neredno življenje!

V konkurz je prišel v Go-
 ricu laški trgovec v Raštelju
 Oto Krainer. V Gorici so tr-
 govške razmere sploh zelo
 slabe.

Imaš kedaj
 neznošen glavobol in si neznaš
 pomagati? Stori kot Mrs. A. S.
 Stastny, Du Bois, Neb. ki pi-
 še: "Ko mi ni nič moglo usta-
 viti hudega glavobola, poslala
 sem v lekarno po Severovo Pra-
 ške zoper glavobol (Severa's
 Wafers for Headache and Neu-
 ralgia) Prvi mi je bolečino
 zljajšal, ki je izginila popolno-
 ma, ko sem drugi prašek vzela."
 Prodaja se v lekarnah, ce-
 na 25c. Zagotovi se, da je na
 skatlici ime: W. F. Severa Co.
 Cedar Rapids, Iowa.

Kruh kakovosti.

Pokušajte en bleber
VIENNA kruha.

Sveč svak dan
 pri grocerjih.
The Jacob Laub Baking Co.

Nazanilo in priporočilo.

Spodaj podpisani se pripo-
 ročam vsem rojakom v Cleve-
 landu, posebno pa v Newburg
 in okolici ter vsem rojakom po
 Zjedinenih državah v obilen
 nakup lepe zlatnine. Imam vsa-
 kovrstno urno kolesje, kakor
 je rojakom po volji, najboljše-
 ga izdelka. Imam na izbero le-
 pe verižice, obeske, prstane, z
 enotnim znakom. Posebno
 se priporočam ženinom in ne-
 vestam v nakup poročnih pr-
 stanov, in pri meni bodele bolj
 postreženi kot pri krivonosnih.
 Nadalje prevzamem vsakovr-
 stna popravila, za kar jamčim.
 Dobijo se tudi grafofoni in
 slovenske plošče. Rojaki, ne
 pozabite gesla: Svoji k svojim!
 Podpirajte domače ljudi ne
 krivonosnih.

Jos. Marinčič,
 8101 Marble ave. S. E.
 Cleveland, O.

**"Feeling Better Already
 Thank You!"**

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z
**Dr. Richterjevimi
 PAIN-EXPELLERJEM.**
 Ozdravel me je bolečin v
 grlu in križu, da se počutim sedaj
 čisto zdravega. Vsaka družina
 bi ga morala imeti. Čuvajte se
 ponaredb. 25 in 50c. steklenice.
F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N. Y.
 Dr. Richterjeve Congo Pilule oblačajo. (25c. all 50c.)

OGENJ! Zavarujte se proti nezgodam! OGENJ!

**Kje? Pr. slovenskem zavarovalnem agentu
 A. Haffner-ju**

Zavarujem hiše, pohištvo, steklene šipe (plate glass) blago, skladišča
 (stock) vseh vrst, konje, vozove, ter sploh vse kar vam more biti
 tujec zavarovati.
POSEBNOSTI: Kadar se selite, ne pozabite prenesti nastava na
 zavarovalni polici, ker v slučaju ognja bi ne dobili odškodnino, isto
 velja tudi kadar oddate posode komu drugemu. Da si prihranite pe-
 ta in nepotrebnih sitnosti pridite k meni in jaz vam uredim vse
 potrebno in zastoj. Vse informacije glede zavarovalnine zastoj
 Oglasi se pri meni prej ko oddate zavarovalno kakemu tujcu.
 Se pripravim rojakom. — Na uradu Cleveland Trust Co. St. Clair
 in 40. ceste od 8. ure zjutraj do 5. ure svečer.
**A. HAFFNER, 6102 St. Clair Ave.
 v 1. nadstropju**

**Dobite si vrednost
 denarja.**

Vi veste, koliko vas plin velja na mesec.
 Sedaj pa skusite pomisliti, koliko drugega blaga bi
 mogli kupiti z istim denarjem, ki ga izdate na mesec za
 plin. Koliko ugodnosti in dobrote dobite vsak mesec
 od plina.
 Vi dobite polno vrednost za vsak cent na plinu.
 Plin je veliko cenejši kot premog in nič pepela
 zraven.

Rabite plin!

Vam ni treba vedno žgati plina, da imate dober
 ogenj, kadar želite. Isto minuto, ko prižgete plin, vam
 daje peč toplino. Isto minuto ko prenehate kuhati, za-
 prite plin. Vam ni treba zastoj žgati pl na.
 Kadar rabite plin, dobite zakar plačate, postrežbo,
 udobnost, čistost, vročino; vi malo plačate, in plačate
 samo kar dobite.

The East Ohio Gas Company
 Masonic Temple Building,
 1446 EAST 6th STREET

**Največja slovenska trgovina
 in pogrebni zavod.**

Razdeljena v dva dela in v polni meri s najfinišnimi pripravami
 preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orožja, premog, poseba,
 barve, stekla in druge. Pogrebni zavod je s najfinišnimi pripravami
 preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sgrevede v največji
 ljudji, kakor imamo brez števila anhal. Za vsaki slučaj imamo dve
 ambulance in dve kočiji. Trgovina odprta od 8. dne. Se pripravi-
 mo vsem Slovencem in slovenskim družinam.
 Tel. Princeton 1881. **TRGOVEC in POGREBNIK**
 East East 1881. **A. Grdina, 6127 ST. CLAIR AVENUE.**

PIRUHE pošiljajo naši rojaki
 radi svojim sorod-
 nikom, prijateljem
 ali znancem v stare
 domovine in to se-
 veda najraje v go-
 tovom denarju, kar pa najhitro, najvestno in na ječeno je
 preskrbi

FRANK SAKSER
 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
 — Podružnica: —
 6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.
 Čemu bi drugim sogali, ako vam vaš rojak najboljšo
 postreže? Sedaj pošiljamo
100 kron avstrijske voljave za \$20.50
 s poštnino vred.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Gla. ni sedež: Cleveland, O.

Predsednik JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Ave.
Podpredsednik MARTIN COLARIC, 1188 E. 61st St.
Tajnik FRANK HUDOVNIK, 1243 E. 60th St.
Zapisnikar JOHN JALOVEC, 1284 E. 55th St.
Blagajnik MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Ave.

Nadzorniki:

ANTON OSTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIC, 1365 E. 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Ave.

Porotniki:

ANTON AHČIN, 6218 St. Clair Ave.; ANTON BENCIN, 4414 Hamilton Ave.; FRANK ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Poblaščenec ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Ave.
Vrhovni zdravnik J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave.

Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika. Zvezino glasilo CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZ GLAVNEGA URADA.

Spremembe pri društvih: Poročilo za mesec februar.

SUSPENDIRANI ČLANI.

Prvi mesec.

Društvo št. 1.
John Cvetko c. št. 78, Frank Horvat c. št. 104 Edward Krečić c. št. 158, Jos. Zupan c. št. 164, Jos. Stefe c. št. 192 Frank Nusdorfer c. št. 204, John Tekauc I. c. št. 235, John Tekauc II. c. št. 236, Ig. Germ c. št. 243, Jos. Zele c. št. 257, John Tramte c. št. 273, Frank Suhadolnik c. št. 281, Martin Aysec. c. št. 285, Karol Hren c. št. 287, Jos. Butara c. št. 291, Jos. Vauličič, c. št. 308.

Iz društva št. 2. Ivana Paulin c. št. 342.

Iz društva št. 3. Ivan Šebenik c. št. 393.

Drugi mesec susp.

Iz društva št. 1. Anton Ogrinc c. št. 200, John Rus c. št. 347, John Klemenčič c. št. 352, John Umek c. št. 370.

ZOPET SPREJETI.

V društvo št. 1. Jos. Zokalj c. št. 10, Jos. Preskar c. št. 57, John Hlad c. št. 67, Jos. Lončar c. št. 77, John Škvarca c. št. 142, Al. Šenk c. št. 165, Ant. Sernel c. št. 175, Anton Stavič c. št. 172, John Aukustinc. št. 187, Frank Čoš c. št. 220, Anton Kaušek c. št. 229, Anton Telesnik c. št. 242, John Turk c. št. 272 Mih. Turk c. št. 302, Jos. Ferlin c. št. 360, John Slogar c. št. 381.

V društvo št. 2. Ana Judnič c. št. 328, Mary Znidaršič c. št. 328, Mary Kužnik c. št. 333.

V društvo št. 6. Anton Kotar c. št. 436.

PRESTOPILI.

Od društva št. 1. Frank Žagar c. št. 103 k društvu št. 6. John Špehek c. št. 208, Fr. Hudovnik c. št. 307 k društvu št. 3.

IZOBČENI.

Iz društva št. 1. Jos. Žulič c. št. 137, Al. Gornik c. št. 254, Ignatz Novak c. št. 321.

PRISTOPILI.

V društvo št. 1. John Belič c. št. 449, Anton Zakrajšek c. št. 450, John Jančar c. št. 451, Frank Bizjak c. št. 452, Fr. Kucler c. št. 453, Andrej Dolenc c. št. 454, Jos. Dolenc c. št. 455, Frank Vegel c. št. 456, E. Paušič c. št. 457.

V društvo št. 2. Mary Gruden c. št. 485.

V društvo št. 3. Frank Belaj c. št. 484.

V društvo št. 4. Ana Jalovec c. št. 486. V otroški oddel. Agnes Knaus c. št. 487, Rozi Jerše c. št. 488.

V društvo št. 5. John Kamran c. št. 447, Tomaž Lever c. št. 448, Frank Poje c. št. 489.

NOVO DRUŠTVO.

Številka 7. Jakob Fortuna c. št. 458, Josef Poleš c. št. 459, Frank Marinčič c. št. 460, Prim. Kogoj c. št. 461, Al. Prelogar c. št. 462, Jos. Mišlaj c. št. 463, Anton Jerše c. št. 464, Jos. Košir c. št. 465, Ig. Mayer c. št. 466, Frank Mayer c. št. 467, Jos. Furlan c. št. 468, Jahn Blatnik c. št. 469, Fr. Sajovic c. št. 470, Ant. Kozoglav c. št. 471, Jos. Novak c. št. 472, Ant. Mihelič c. št. 473, Mike Pečjak c. št. 474, Karol Bradac c. št. 475, Anton Jeranič c. št. 476, Frank Dernač c. št. 477, Frank Cerjak c. št. 478, Ant. Cugelj c. št. 479, Fr. Mauer c. št. 480, Jos. Marinčič c. št. 481, Frank Keržič c. št. 482, Frank Mikuš c. št. 483.

OPOMBA:—Vsaki tajnik(ca) društev S. D. Z. naj pregleda, če je vse v knjiženo oziroma priobčeno, za slučaj kake pomankljivosti pri poročilih itd. naj takoj naznanijo na glavni urad. V mesečnih poročilih naj pri suspendiranih, prestopilih, poleg certifikatne številke, navede tudi ime in priimek.

Frank Hudovnik, glavni tajnik.

Grozoještva ciganske tolpe. Berolin, 27. februarja. "Tagblatt" poroča iz Fulde: Že en teden povzročata neka ciganska tolpa v okolici Fulde mnogo strahu. Cigan Viljem Ebenberg je na cesti ustrelil nekega orožnika, ki ga je hotel aretirati. V Tretzarju je Ebenberg zaklal svojega očeta, s katerim se je sprl pri konjski kupčiji. Nekega orožnika, ki je hotel prijeti cigane, je tolpa napadla s puškami. Prišlo je do pravzaprave bitke med orožniki, katerim so prišli na pomoč nekateri člani vojnega društva, in cigani. Cigani so se končno umaknili v gozd ter umorili nekega gozdarja. Nato so poklicali na pomoč artilerijo iz Fulde. Cigani so pobegnili v weimarsko ozemlje, napadli tam nekega kmeta ter ga s dvema streloma težko ranili. Med tem so par ciganov prijeli. Prebivalstvo se v miru ne upa

več iz hiš. Okoli celega okraja, kjer menijo, da so cigani postavili kordon.

Umor in samoumor. Kasel, 27. februarja. Včeraj se je tu dogodila grozna žaloigra. Pekovski mojster Habisch je prišel v stanovanje svoje neveste ter večkrat z revolverjem na njo ustrelil. Smrtno ranjena se je zgrudila na tla. Ko je prihitela mati nevestina na pomoč, je tudi to ustrelil. Habisch je nato skočil v okna stanovanja, ki je v četrtem nadstropju ter obležal na cesti trtve.

Novi tolmarski brigadir.—Za poveljnika novoustavljene, v Tolmino nameščene infanterijske brigade je imenovan poveljnik 18 infanterijskega polka polkovnik Gustav pl. Malzer.

Umrli je v Zatični Andrej Pajk, 78 let. Zadnji sin slavnega ruskega vojaka Pajka.

Uporni duh. V zadnjem času so se začeli pečati Parizani z veliko vneto s špiritizmom. Matin je priredil več javnih špiritističnih večerov. Vsled kritike gotovih krogov so sklenili reditelji prirediti posebno sejo, pri kateri hočejo jasno in neovrženo pred pričami iz znanstvenih krogov in sodnikov ugotoviti, koliko je na stvari resnice. Poskusno sejo so napravili zadnji četrtek. Okrog mizice se je vsedlo 9 udeležnikov in medij. Vse udeležence so zvezali na rokah in nogah istotako tudi medija. Mizico so postavili tako, da bi se poznalo, če bi se najmanj premaknila. Nato je stopila komisija v kot in medij je o tvoril sejo. Toda dosegli niso, kljub 20 minutnemu poskuševanju prav nič. Medij je zaspal, mizica pa se ni prav nič premaknila. Po zaključku seje je medij povedal, da se je pac udeležil duh, toda bil je ženski in jako uporen, ter ni hotel delati, ker so bili udeleženci zvezani?

Bogat prosjak. Te dni je našla policija v Berlinu na Nemškem nekega prosjaka v povsem obnošeni obleki, ki je dalj časa hodil po berlinskih gostilnah in kavarnah ter prodajal razne drobnarije. Ko so ga na policiji preiskali, so našli v njegovi obleki zašitih vrednostnih papirjev za 150.000 mark. Omenjeni navidezni prosjak se imenuje Frankfurter in je star 62 let.

Žaloigra dveh mladih zaljubljenec.— Iz Pariza poročajo: Ernst Gacht, 18 let star, in Marcelle Lengeort, stara šele 13 let, sta se meseca julija 1911 spoznala ter zaljubila. Oba sta delala v neki tovarni v Wattreanu. Tako zelo sta se zaljubila, da sta zapustila svoje stanovanje ter najela skupaj stanovanje v Boulevard de l'Hospital. Ko je to izvedel oče Marcelle, je zagrozil Gachatu, da ga bo tožil, ker mu je odpeljal hčer. Mlada zaljubljenca sta bila tako obupana, da sta sklenila skupaj umreti. Ko je pa deklica zagledala orožje, se je zbalala ter prosila svojega ljubimca, če se sme vrniti k svojim staršem. Gacht je bil zaradi tega tako divji, da je ustrelil na deklico in si pogнал nato kroglo v glavo. Oba sta odpravila. Gacht se je moral zaradi tega zagovarjati pred sodiščem. Porotniki so bili pa zaradi solz zaljubljenec deklice tako gignjeni, da so Gachata soglasno oprostili.

Zlato poroko sta praznovala v Spodnji Šiški 78letni posestnik Lovrenc Dovžan in njegova soproga Marjeta.

51 let v ječi. Pisar Edward Kifs, ki je bil zaradi umora obsojen v dosmrtno ječo, je v strijski kaznilnici v Galiciji umrl v 84. letu starosti. Svojo kazen je nastopil l. 1860. in je predsedel 51 let v ječi.

Umrli je v Gorici g. Ivan Mozičič, brat znanih židarskih mojstrov. Star je bil 54 let.

Vnelo se mu je slepo črevo. Operacija je bila prepoznana. Zapuščena vdovo z osmimi hčerami in enim sinom.

Dva brata zaklal, enega ranil. Franc Meke, 27letni zakonski oče treh otrok, je šel dne 25. decembra 1911 v svojem kraju Gorica pri Krškem k jutranji maši, kjer se je začel že pred mašo prepirati in pehati s toletnim Franc Zarnom iz Vel. Mraševca. Med mašo sta mirovala, po maši pa sta se začela na koro zopet obdelavati s pestmi. Med njiju je stopil 24letni Anton Juršič iz Mraševca, da bi preprečil prepir in pretep. Ravno ko je zagrabil oboja nasprotnika za roke, je čez njegovo ramo zamahnil Meke z levo roko in udaril Franceta Zarna z odprtim nožem po desnem sencu in ga sicer samo lahko poškodoval, toda tako, da je iz rane čurkoma lila kri. Meke je zbežal domov.

Dr. S. HOLLANDER. Zobo-zdravnik. Govori nemško in slovensko. St. Clair ave in E. 55. cesta. Nad lekarno. Odprto zvečer. (24)

Naprodaj je hiša radi odhoda v staro domovino. Lot je velik 40x165. Vpraša se na 1154 E. 61. cesta. (20)

Dr. S. HOLLANDER. Zobo-zdravnik. Govori nemško in slovensko. St. Clair ave in E. 55. cesta. Nad lekarno. Odprto zvečer. (24)

Naprodaj je hiša radi odhoda v staro domovino. Lot je velik 40x165. Vpraša se na 1154 E. 61. cesta. (20)

Dr. S. HOLLANDER. Zobo-zdravnik. Govori nemško in slovensko. St. Clair ave in E. 55. cesta. Nad lekarno. Odprto zvečer. (24)

Naprodaj je hiša radi odhoda v staro domovino. Lot je velik 40x165. Vpraša se na 1154 E. 61. cesta. (20)

Mali oglasi.

Belokranjci!

Kdor želi povrniti se v domovino je zdaj zanj ugoden čas, Belokranjska železnica se bo še to pomlad začela graditi; pri gradnji lahko dobi posla čez 1000 dobrih delavcev, pa tudi dosti polirjev, zapisačev (škrivanov) in drugih boljših delavnih moči.

Kdor želi priti naj se nemudoma najavi na c. k. okrajno glavarstvo v Črnomlju, kamor naj pošlje tudi svoj natančen naslov.

Domov pa naj ne hodi kdor ne misli doma vsaj na pol tako delati kot v Ameriki!

C. k. okrajno glavarstvo v Črnomlju.

NAZNANILO.

Naznanjam občinstvu, posebno prijateljem in poznanim, da sem prevzel na svojo roko saloon od J. Lavšeta na 6101 St. Clair ave. vogal 61. ulice. Opremljen je na novo, založen z dobrimi pijačami in smodkarni. Postreči hočem vsem dobro, po skromni zmožnosti.

Se priporočam za obilen poset

Josip Kalan

NB. Sprejmejo se tudi rojaki na hrano in stanovanje. Vzame se pošteno slovensko dekle v službo istotam. (27)

Zajutrek za stotisoče.

Kako važna stvar je plin, kako mnogo udobnosti nam vsak dan ponuja! To je tako velika udobnost, da včasih pozabimo, koliko nam stori dobrega. Pomislite samo na zajutrek!

V tem velikem mrazu je stotisoč delavcev, ki gredo na delo vsako jutro pred 8. uro. Večina izmed njih mora vstati že pred 7. uro, in mnogo izmed njih, ki hodijo daleč v tovarne, morajo vstati že pred zoro. Za vse te ljudi je najbolj potreben zgođen zajutrek, ki pomeni dober začetek za dnevno delo. Če zajutrek ni pripravljen, morajo biti lačni ali so pa pozni pri delu. Peči s premogom vas mnogo veljajo in prinesejo mnogo težav.

In baš tukaj kaže plin svojo dobroto. Če imate plin v hiši, niste nikdar kasni. Nikomur ni treba pred časom vstajati, da se zakuri peč. Vi rabite samo žveplenko. Karkoli želite, vse lahko spečete na plinovi peči v kratkem času. Zajutrek je narejen v minuti. Hiše, ki imajo plin, so čiste. Plin se sam izplača, zatoorej bi ga morali vsi rabiti.

Naprodaj je prav poceni grocerija s polno opravo in s sigurnimi odjemalci na zelo lepem prostoru. Ker imam kupca tuja, opozarjam rojake, da je sedaj za nje lepa prilika. Več se poizve na 6002 St. Clair ave. (23)

Igralci, pozor! Naprodaj je dobro ohranjena tri-vrstna harmonika iz stare domovine. Vpraša se na 3683 E. 48 St.; blizu Forest City parka. (22)

FRANC M. JAKŠIČ Slovenski tolmač pri sodnijah. 3922 St. Clair Ave.

Delo dobi dober kovač in več mož na Scrap Iron yardu. Stalno delo za dobre ljudi. Vprašajte na 8434 Kinsman Rd. (23)

Dobra mlekarica se prodaja po nizki ceni radi odhoda iz Clevelanda. Poizve se na 1380 E. 47. cesta. Louis Štepic. (23)

VABIM

vse znance in prijatelje no god sv. Jožefa, posebno vabim vse Jožete, da se udeležite v pondeljek zvečer, t. j. 18. marca domače veselice, pri kateri se bomo domače pomenili, pili, jedli in kadili. Imam še nekaj želocev, šunke in klobas. Nekaj vina in pive, in vse to bomo spravili pod streho v pondeljek zvečer, pri

JOS. BLJZAK-U, 6026 St. Clair ave.

ŽENSKE IN DEKLETA, POZOR!

Če želite dobiti sveže, jako lepe in dobre kikkje iz čiste volne ali redke, kupite iste od vam dobro znanega rojaka Beno Levstika ali pa od L. Strehovca, katere dobite ceneje kakor kje drugje. Eden ali drugi prinese k vam lepo izbeho, in sicer na dom, kjer si lahko vse izberete, kakorkoli želite. Ženske upoštevajte, da imamo čisto volno in sveže blago. Cenjenim rojakinjam se najtopleje priporoča (36) Beno Levstik.

Dva grocerijska voza sta naprodaj. Oglasite se na 1263 E. 55. cesta. Jako po ceni. (22)

ZDRAVILA.

Kada kupujete zdravila, morate najprvo gledati na čistost Zdravila so čista ali nečista, zanesljiva ali ne, srednje potiti ni. Nikar ne riskirajte. Naša zdravila so najboljša, kar jih more denar in pamet producirati. Naše cene niso višje kot jih plačujete za slabša zdravila. Naša posebnost je izdelovanje zdravniških predpisov in samo najboljša zdravila prodajamo našim odjemalcem.

H. GUENTHER, lekarnar, Addison Rd. in St. Clair.

VINO!

Concord vino po 80¢ galona, zelo fino Niagara vino po \$1.20 galona na drobno. Vse moje vino je pristno, dobro in izdelano iz najboljšega grozdja.

JOS. KOZELY, 4734 Hamilton ave. (30)

OGLAS!

Ustanovila se je v Cleveland, Ohio, slovenska podružnica reda Modernih Makabejcev, inkorporirano 1881. Glavni sedež te organizacije, ki je ena najboljših in najcenejših zavarovalnih in podpornih društev, je v Port Huron, Mich. kar se lahko vsak v časopisih prepriča. Podružnica se imenuje Carniola Tent, št. 1288. Seje se vršijo zvečer vsako drugo in četrto sredo v mesecu v Kenigovi dvorani, 3908 Superior ave. blizu 38. ceste. Uraduje se v slovenskem jeziku. Računski tajnik Fred A. Telatko, 1571 E. 41st St. N. E. sprejema vse plačilne uloge in korespondenco.

Frank Znidaršič, Fred A. Telatko, John Ločniškar, odbor. (23)

Dekle zmožno slovenskega in angleškega jezika dobi dobro in stalno delo. Vpraša naj se pri New York Dry Cleaning Co. 6428 St. Clair ave. (22)

HIŠE NAPRODAJ.

\$3400 — 18 sob, za 4 družine, rent \$38.00. Lot 50x120, blizu E. 64. ceste in St. Clair. Tlakana cesta.

\$2200, dvojna hiša, 5 sob vsaka, lot 40x135, tlakana cesta. Blizu Payne Ave. in E. 36. ceste.

\$3600, — 16 sob, za 4 družine, lot 40x160. Rent \$38.00, blizu St. Clair in E. 69. ceste. Vprašajte pri McKenna Bros. 1385 E. 55th St. (26)

Če bi vedeli?

Koliko snovi za vsakovrstne bolezni imate v svojih ustih, če imate slabe zobe! Priti morate k meni takoj. Snovi za bolezen, slednjo čimdalje bolj razširjajo, kakor uničuje črv jabolko. Če niso vaši zobje v dobrem položaju, požirate vselej, kadardar uživajte hrano, del vaših zob. Ali ni to lepo? Mi zdravimo zobe brez bolečin in vam dajemo nove zobe brez plošč. Naše cene so najnižje in delo ter material najboljši. Preiskava zastonj. Govorimo različne jezike. Ženska postrežba. Odprto zvečer. Vprašajte soseda.

RED CROSS, zobo-zdravnik.

6426 St. Clair ave. vogal Addison Rd., I. nadstropje.

MATIJA SKENDER

Slovenski in Hrvatski javni notar za Ameriko in svari kraj.

Sprejema tožbe — Zagovarja in tolmara na sod. jbi. — Zadrževa in izdaja odškod. nina od kompanij za ponesrečene pri delu. — Dela ooblastila kupoprodajne pogodbe, prošnje za oprost tečajev voj. služb. dolžna pisma itd. Izdaja dolgovne tiskane in stare karte. — Izvršuje vsa v n. tarsko stroko spadajoča dela. Cene vedno zmerno. — Svoji k svojem! 5241 Butler St. Pittsburgh, Pa. BELL PHONE 7-R FISK

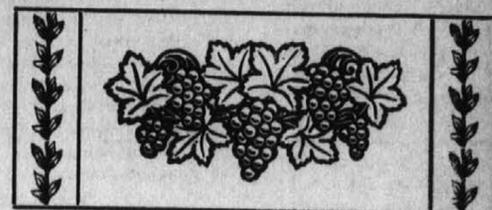

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6122 ST CLAIR AVE. N. E.

Izdela slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastonj. Vse delo je garantirano.

Kdor od rojakov

še ni pil naravnega domačega vina ali pristnega Krakarjevega brinjevca, tropinjevca ali drožnika, naj nikar ne pozabi vprašati nas, glede cen, predno se obrne kam drugani.

Mi jamčimo za vsako naročilo. Ako se vino na potu pokvari, nadomestimo ga z drugim.

Mi smo prepričani, da vsak novi naročnik, kateri enkrat od nas naroči, ostane vedno naš zvesti odjemalec zato, ker je vedno z pristnim domačim blagom postrežen. Prepričajte se sami.

PRVA SLOVENSKA DRUŽBA

The Ohio Brandy Distilling Company.

6102 St. Clair Ave Cleveland, O.

Ali pa pri sledečih tvrdkah kateri so edini glavni razprodajalci za Ameriko: Russ & Prndergast Bros. Co. Pueblo, Colo. The S'evenian Liquor Co. Joliet, Ill. Frank Petkovešek, Waukegan, Ill. A Justin, Rock Springs, Wyo.

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREBNIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen z najfinejšo opravo in finimi kočijami. Zaloga pohištva, železnine, posode, barve stekla itd. Odprto nač in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

DOMAČE VINO!

Naprodaj imam veliko zalogo doma narejenega vsakovrstnega čistega vina. Prodajam ga doma in tudi pošiljam na vse strani Zedinjenih držav. Vsa naročila izvršim hitro in točno. Vsem rojakom se priporočam za obilna naročila.

M. SKEBE, 960 Ivanhoe Rd. 5 Points, Collinwood, Ohio

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAC

6105 St. Clair Ave. Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpežnih jesenskih in zimskih oblek ter suknjav. Prodajam obleke po meri in po narejene. Priporočam se slavnim društvom v navzo uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila. Priporočam tudi svoje velike zaloge vseh možkih potrebščin.

EDINI ZALOGNIK VSEH BOKOLSKIH POTREBŠČIN.

Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

Angloščina brez učitelja!

Po navodih slovenske angliške slovnice, tolmarske in angliške slov. varja. Knjiga trdo v platnu vezana stane \$1. — In jo je dobiti pri:

V. J. KUBELKA, 58 V. 16 St., New York, N. Y.

Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po oznaki.

Kako naj spimo?

Kdor dovolj in zmerno spi, bo gotovo vedno zdrav. Človek naj torej vedno toliko časa spi, dokler se ni dovolj okrepčal in se čuti zmožnega za delo. Žal, da temu ni povsod tako. Največ trpijo siromašnji sloji prebivalstva, katerim preobilo delo in skrbi marsikdaj ne privošči dovolj počitka. Bogatejši sloji prebivalstva so pa dandanes preveč nervozni, ker imajo premalo krvi in preveč bolnih živcev. Slabo znamenje nervoznosti pa je, kadar nervoznost bolnika ne pusti več mirno in zdravo spat.

Čim mlajši je človek, temveč je poželjnejše ima za spanje. Novorojeni otrok spi v prvem letu svojega življenja več kot čuje, in to dela otroka zdravega. Mladost potrebuje več zdravega spanja kot odrasli človek. Najmanj spanja potrebujejo stari ljudje. Koliko ur smemo spati? Navaden, zdrav človek, bo imel vedno dovolj osem ur, največ devet ur spanja, in to pri ljudeh od 15 do 20 leta. Od tega leta naprej pa zadostuje popolnoma sedemurno spanje do 50. leta. Naprej se pa spalni čas teško določi, ker v starosti ima človek razna opravila, ki včasih bolj ali manj silijo k počitku.

Glavno vprašanje pri spanju pa je vedno in vedno: Na kateri strani naj ležimo? Ali smemo pozimi kuriti v spalnih sobah?

Kar se tiče zdravnikov so vprašanje, na kateri strani naj spimo, že zdavnaj rešili. Zdravniki pravijo, da je najslabši počitek na hrbtu, ker se hrbtne živce, ki so najbolj občutljivi, prehitro razdražijo. Na levi strani telesa je srce, in če ležimo na levi strani, motimo srce pri delovanju. Ostane nam torej samo še desna stran, in ta je v resnici najbolj priporočljiva. Preveč bati se pa seveda nikomur ni treba, ker pri spanju tudi veliko pomaga navada. Zdravi in trdni ljudje spijo v vsakem položaju prav dobro. Več pa lahko povemo o drugem vprašanju, ali naj kurimo pozimi naše spalne sobe.

Zdravniki pravijo, da ni toliko odvisno spanje človeka od tega, če je soba zakurjena ali ne, pač pa če je zrak v spalni sobi zdrav in čist. To je najbolj važno. Gorkota zraka ni toliko vplivna kakor pa čistota zraka. V gorki sobi je zrak lahko ravno tako čist kakor v mrzli, odvisno je vse od tega, če so sobe zračene. Če je pa zrak v sobi še tako čist, človek pokvari ta zrak z dihanjem. Pri dihanju namreč izhlapeva ne samo škodljivo ogljikovo kislino pač pa tudi neke strupene sopenke, ki se naredijo pri prebavljanju v želodcu. Iz tega torej razvidno, kako potrebno in važno je, da zrak v spalni sobi večkrat menjate. K sreči imamo v spalni sobi precej ventilatorjev, ne da bi vedeli za to. Peč, ki dobro "vleče", je jako dobra ventilatorka, ker odvaja slab zrak skozi dimnik, dočim se pri špranjah oken in vrat vedno vrinja svež zrak v sobo. Dobro je, če v spalni sobi vedno pustite gorjenji del okna nekoliko odprt; ravnanje se morate po toploti zunaj. Če je mrzlo zunaj, priprite okno bolj, če je gorko, zopet odprite. Tudi suhe stene so velik pripomoček za ventilacijo, dočim je v sobah s mokrimi stenami zaduhlo in smrdi po gnjilobi, kar slabo upliva na spečega človeka.

S čisto kurjavo se nikdar zrak ne pokvari. Najboljše za to so lončene peči, ker razširjajo enakomerno toploto, ki se povzroča pri kurjavi več prahu, in kadar žarijo, tudi razprostirajo škodljive pline, ki so umorili že marsikatero človeka proti lastni volji. Najbolje je, če kurimo spalne sobe samo po dnevu. Čim več ljudi spi v eni sobi, temvečja mora biti slednja in tem bolj pogosto se mora zračiti. Ljudje, ki zagovarjajo mrzle in nezakurjene sobe, pravijo, da človek v zakurjenih sobah po-

gorkota v spalnih sobah prevelika, 58 stopinj Fahrenheita zadostuje. Skušnja uči, da se človek v takih prostorih najbolj počuti. Človek, ki spi v zakurjeni sobi, se ne sme preveč pokrivati, kar je posebno za zdravje jako važno. Za človeka je pač tako: "Čim več ima svežega zraka, tembolj zdrav bo in tem manj razvabljen. Toplota človeškega telesa mora vedno strinjati s toploto zraka, ki ga obdaja. Količina manjši je razloček med toploto v postelji in med toploto v sobi, tem bolj je človek zjutraj vstal. Če je soba, v kateri spimo, zjutraj ledeno mrzla, se gotovo vsak boji vstati, in rad še nekaj časa poleži in tako zamudi svoje delo, ki ga mora opravljati. Na ta način pripomore nezakurjena soba več k lenobi človeka, kakor zmerzo zakurjena. Preveč mehke in gorke postelje niso ničesar zdrave. Ničesar pa ni bolj nezdravega kot mokra postelja, ker iz tega nastanejo najbolj nevarne bolezni. Postelje na postanejo mokre, če stojijo v mokrih sobah, ali pa če meglja in vlažen večerni zrak pri- taja skozi odprto okno v sobo.

Napačno mnenje je, da je ponočni zrak veliko bolj škodljiv kot zrak po dnevu. To je mogoče samo v onih krajih, kjer se nahajajo stanovanja v močvirnatih krajih, in kjer ponoči vstajajo plini, ki sicer po dnevu mirujejo. V krajih, kjer je gorovje, pa je ponočni zrak čistejši kot dneveni, kakor tudi v ravnih krajih.

Najbolje je, kakor smo sprva povdarjali. Sobe naj bodo dnevno dobro zračene, zrak naj bo primeren, in vsakdo bo po svojem dnevnem delu dobil dober in izdaten počitek.

Izjema.

Ivo Trošt.

Ljubiceva Metka je bila v nemali zadregi. Življenja pomlad se ji je smehljala, življenje pa je vabilo: pridi, vzemi, vživaj. V nedriju je nosila list, njegov list, kjer ji obeta najlepšo bodočnost in sveti zakon. Njeno srce je pa bilo strto, žalostno.

Sama je bila na svetu, sama kot trst v puščavi brez sorodnikov, dobrotnikov, brez svetovalcev. O ne! Svetovalcev je bilo mnogo, a samo takih, ki bi bili radi izkoristili njeno lepoto v svojo korist.

Veselila se je Metka svoje lepote. Saj ji je bilo znano, da jo zavidajo za njo njene vrstnice bogate gruntarske hčere. Vsaka ženska je rada lepa in vsaki laska pridavek: najlepša. Toda še mlada je spoznala Metka, da je lepota sicer dragocena, vendar ne najpotrebnejša ženska lastnost. Svet je praktičen. Poleg lepega razgleda na deželi ima rad tudi okusen pigriček, z lepo žensko tudi lepo doto. In te pa nimata vsaka.

Kje naj jo vzame Metka, županova dekla? Vzrastla pri tujih ljudeh, je že izza rane mladosti okušala očitane, da zastoj dobiva obleko. No, dekleca, naj si še mlada in drobnja, je izkušala z marljivostjo ustrezati osornim, skopim gospodinjam. S tem si je siloma pridobila njih priznanje. Strme so si pripovedovale pri studencu na vasi, da je Metka izmed vseh pritepenk — brez očeta in matere — prava izjema.

Součenke so ji v šoli očitale občudnost, ker je v šoli odgovarjala najboljše, pisala najlepše, pa se je pričkala z njimi, da ne more nič zato, če je — boljše glave. In zopet je morala slišati očitane: "Kako more biti taka le umnejša od naših, ki je bila njena mati pohujšanje čeli fari, ona sama pa nezakonski, zaničevan otrok, vzgojen na občinske stroške!"

Tega očitanja Metka ni mogla zavrniti. Solze so jo zalile in skozi solze je prašala svoje breganjke, zakaj jo vedno dražijo s to — resnico.

"Zato, ker ne boš nič boljša kot tvoja mati. Občina te bo redila na starost, kakor je njo." Tako so gladili pot v življenje osemnajstletni devojki — skrbni sosedje in izgovorne sosedke. Metka je bila v sol-

zah je našla vsaj začasno tolažbo. Ali njeno srce se je vedno odločneje upiralo temu. Kakor d ugod je hotela biti tudi tukaj izjema. Z neomadeževanim življenjem jim hoče dokazati, da se motijo oin kruto varajo s svojim škodoželjnim prorokovanjem.

Približal se je čas, ko so menile vaške mamice, da se njih besede preminjajo že v resnico. Zal mladenič, marljiv rokodellec, le malo starejši od nje, ubožen kakor ona sama, ji je rekel nekoč, ko jo je došel iz cerkve gredečo v nedeljo od velike maše: "Metka, rad te imam. Le za te hočem delati, ko si prisluzim dovolj, pa se zameva. Ali me počakaš?" — Metka mu je verjela, prikimala zadovoljno in mu v pot dilo dala iz nedrij rdeč nagelj. Z njim se je Francelj postavljaval popoldne med fanti na vasi. Povedati ni hotel, katera mu ga je dala. Razodel jim je le toliko, da je rekel: najlepša.

Vedeli so dovolj. Saj je marsikdo pogledal za krasno deklico in vzdihnil: "Škodá, da nima denarja". Ker ga Francelj tudi ni imel, se ni nikomur čudno zdelo, če se imata rada. Toda vrstniki so mu vendar zavidali zalo dekle in vaške mamice so mu namigavale, da bi se ga ne branila niti — gruntarska hči, ker je priden in dober. Ni jim verjel. Hudo mu je pa bilo in sklenil je, da se unakne zlobnim jezikom v poti — v Ameriko. Tam še prej zasluži dovolj, da piše po — njo in se vzameta z Metko. Tudi ona je odobrvala njegov načrt. Spremila ga je celo v Ljubljano na železnico. Solze žalosti in vesele nade je točila ob slovesu. Videla je že naprej: v malem gospodinjstvu mlado mamico, skrbečo za moža in svoje malčke.

Vrnila se je v rojstno vas in živela v prihodnji sreči, ki ji je pa prečrtala račun. Francelj je šel in se ni več vrnil. Pisal je dvakrat, trikrat. V Ameriki so še bogatejše neveste kot doma gruntarske hčere. Taka Američanka ga je dobila, pa sta se vzela.

Metka je preklinjala svojo bedo in izkušala vstrajati v misli, da ženska lahko živi tudi brez moža. Gotovo bi bila tudi sedaj dosegla častni pridevek izjema ter bi bila dlje časa vstrajala v tej žalosti in potrtosti, ko bi možkih ne mikala ajena lepota.

Neki pomladni večer se je oglašil pod njenim oknom — Seljanov Milko, edinec najboljšega posestnika iz sosednje vasi. Ni mu verjela in ga odslovila. Oglasil se je drugič in tretjič — zaman. Slednjič je začel obeh, da se odpove tudi očetovi dedščini, če mu domači ne dovolijo, da vzame njo, ki jo ima raje kot samega sebe in vse na svetu. "Delati znam," je trdil. "Pojdem za upravitelja na kako veliko posestvo. Zato sem se učil gospodarstva. Bova že živela." Sedaj mu je Metka ve jela, zakaj tudi njo je veselilo življenje ob zaslužku svojih rok.

Skrbnim vaščankam ni ostala dolgo skrita ta zveza. Obdelovale so njega in njo tako vztrajno, da so vse doznali njegovi starši. In Milku se ni go-dilo dobro tiste dni. Očetu je moral potrditi, da je vse to samo mladostna šala in materi je obljubil, da vzame nevesto, ki mu jo je ona že izbrala.

Metka je tedaj služila v rodni vasi pri županu, kjer so imeli po tedanji navadi tudi gostilno. Zato ni bila prav nič čuda, če je prav kmalu izvedela vse tudi ona. Mati županja jo je resno, materinsko svarila: "Tako dolgo te bo imel rad, da se te naveliča. Potem se oženi z d ugo. Tebi ostane — živa sramota."

Metka ni verjela. Tudi pozneje ni verjela, ko so vaške mamice že tleskale z rokama: "Aha! Ali ni res tako! Naravnost za materjo!" Verjela je samo Milku, ki jo je tolažil: "Samo toliko časa moram trditi, da vzamem drugo, da mi zapišejo premoženje, potem pridem po te."

Mati je izbrala Milku rdečelaso bogato Erno s Pristave. Njemu so zapisali vse obširno posestvo in določili na dan poroke.

Razglašen je bil že d ugi in tretji oklic v župni cerkvi in Metka je še zmerom čakala, da pride Milko po njo. Ni ga bilo. Prejokala je vso noč in sklenila v trzalenem srcu, da se mu osveti, ko pojde k poroki ali od poroke.

Res ga je čakala in nevesti vpričo ženina in svatov zabrusila v obraz: "Le imej ga le, saj smetano sem že jaz polizala." Nevesta je pa odgovorila brez zadrege: "Le imej ti smetano, jaz imam pa Milka."

Minuli sta potem kaki dve leti.

Metki trden sklep je bil, da ne pogleda nobenega možkega več. Zlobni jeziki so ji bili v tem času že docela obgrizli deklisko čast, a ni obupala. Dokazati je hotela še vedno, da zna biti tudi v tem izjema.

Na koncu vasi se je naselil v novo hišo neznan gosposki človek. Pripovedoval je, da je umirovljen uradnik, bi bil rad na deželi v miru preživel nekaj let. Zato išče ženske za gospodinjstvo. Često je zahajal k županu po dobre svete in dobro vino. Metka mu je ogajala od prvega trenutka. Tega tudi ni skrival dekletu. Bil je lepo oblečen, v najboljših letih in znal govoriti gladko in sladko. Dokazoval je, da so vsi ljudje enako vredni in trdil, da on to resnico vporablja v življenju s tem, da smatra vsako svojo uslužbenko sebi popolnoma enakopravno. Razlike med poslom in gospodarjem ne pozna.

Vasčanom se je zlelo to seveda nekaj novega, ne napačnega. Skrbne sosedo so pa kmalu dognale to vest še natančneje: da ima namoč gošpod Ferko zaradi prepogoste menjave svojih gospodinj nemalo sitnosti ter javnih in skrivnih posetov in tožba. Skratka: očitno je bilo, da zna gošpod Ferko enakost med seboj in svojimi gospodinjami izkoristiti prav po domače. Pa vest je bila tudi skrbnim baticam najbolj všeč, zakaj vedele so, da se sedajle vjame Ljubiceva Metka, kakor se ni še nikoli.

Metka sedi pozno ponoči poleg svojega ležišča. Na mizi dogoreva sveča, nji v naročju pa leži list gospoda Ferkota, ki ji v njem obljublja prav dobro plačo, vso udobnost in prostost, ako pride k njemu za gospodinjjo. "V posebno srečnem slučaju zakon zajamčen." Tako jo je vabil v listu. Te besede so vplivale nanjo, kako očarujoča godba. Sladke so se ji zdele kakor med in obenem pekoče kot žrjavica. Tako blizu in tako daleč — zakonski zvezi. Tam obilnost in prostost, tu beda in zaničevanje. Kako naj se ubrani ponujani sreči! Ali naj ji zgine mladost brez sledu, brez veselja?

Da, v taki zadregi ni bila Ljubiceva Metka še nikoli. Naslonila je lepo glavico na zglavje in plakala in mislila in se bala. Kaj pa, če jo namesto zakona zapodi, kakor se je zgodilo že vsem drugim pri njem. To bo paša zavistnim vrstnicam in dokaz zgovornim ženicam, ki so od njene mladosti trdile: "Taka bo kakor je bila njena mati!"

Tisto noč ni zatislila očesa. Ko je pa oznanjalo zlato solnce mladi dan, se je vzravnala. Njen sklep je bil gotov. Zbrala je svoje stvari, jih stlačila v velik jetbas, se poslovila pri materi županiji, zadela jerbas na glavo in šla. Županja jo je spremila do praga in tam gledala za njo škodoželjno in zasmehujoče, dokler ni zavila za ogel koncev vasi, kjer je bival on, gospod Ferko.

Cakal jo je pri oknu. Morda tudi on ni spal ponoči. Metki je šinila vsa kri v lice in mlado telo je zadrželo, zahotelo. Saj je bil on tako prijazen. Veselo ji je kimal skozi okno. Metka je krenila pogled v nasprotno stran ceste. Solze so ji zabile oči, a stopala je ponosno, odločno z jerbasom na glavi — v daljni tuji svet za deveto goro, kjer jo še nihče ne pozna.

Ali ostane tam tudi izjema?

Velika noč!

Velika noč!

Bo sedmega aprila, torej ne čakajte do zadnjega tedna z vašimi oblekami, sedaj jih pošljite čistiti k

FRANKS DRY CLEANING COMPANY.

Naše delo je garantirano prve vrste in po najnižjih cenah.

Čistimo in likamo moške obleke za	\$1.00
Ženske obleke po	\$1.25
Suknje po	\$1.00

Pridemo iskat in pripeljemo na dom z avtomobilom. Oba telefona.

Nove obleke!

Izdelujemo po najnovejši modi. Delo tudi garantiramo. Velika zaloga spomladanskih sampelnov na razpolago. Pridite in si jih oglejte.

F. H. MERVAR, krojač.

Čudna slabost.

Nekatere osebe so podvržene napadom čudnih slabostij, katerih vzrok si nikakor ne morejo raztolmačiti. Ta slabost pride naenkrat, brez svarila ter naredi ljudje nesposobne za delo, trudne in obupane. Ta slabost je ponajveč krat posledica nerada prebavljajnih organov. Lahko je želodec bolan, jetra ali odvajalni organi, mogoče je slaba kri, slabi živci. Take osebe mnogokrat poskušajo razna zdravila, kakor pilule, dekotke in močne likerje, toda brez vsakega uspeha. Oni potrebujejo ono izvrstno zdravilo, ki deluje na vseh prebavljajnih organih.

Očisti celo telo in daje moč celemu telesu, daje bogato kri, regulira sistem.

To zdravilo, katero lahko rabijo vsi člani družine in katero bi morali rabiti v vseh slučajih, ko se ne počutite dobro, je dobro znano

Trinerjevo Ameriško GRENKO VINO.

To naravno zdravilo je narejeno iz grenkih zelišč in rudečega vina, ima obširno polje delavnosti, ker ima tako veliko zdravilno moč pri nerednosti prebavljajnih organov, ki so podlaga zdravja celega telesa. To zdravilo bi morali rabiti pri:

- Želodčnih boleznih in odvajalnih organov,
- zaprtju in njegovi posledici, ponovnih glavobolih, revmatičnih napadih, nevalgiji in nervoznosti, mnogih ženskih boleznih, koliki in krčih, napetju in bruhanju.

in v vseh takih boleznih, kjer čutite zgubo apetita in kjer se ponavlja slabost telesa. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Okna so bila temna.

Zofka Kveder Jelovšek.

Ura je bila se le deset in vendar so bile ulice že prazne in tihe. Lepa, jasna in mesečna zimska noč je vzdignila nebo visoko v neskončnost. Pogled se je potopil v zvezde, vedno višje v večne, nedosegljive daljave, omamljen od vesoljstva in molčice, tajinstvene lepote. Srce se je zgenilo in sanje so iskale neznanih ciljev, objele so tuje svetove in so ugusnile, kakor raketa poslana v črno noč, vsa bleščeča, v hipu rojena in umirajoča, brez cilja brez moči, svetla črta zapisana v temo in pogoltnjena od teme brez sledu. V duši je raslo hrepenenje, vzdigovalo se je nekam v večno, razlivalo se je iz duše, kakor iz prepolne čaše, do zvezd je šlo, v neizmerje in padalo je nazaj v dušo, grenko, kakor pelin in pekoče, kakor ogenj. Zakaj toliko želj, toliko mislij v človeku, ki je kakor črv? Zakaj, da objamejo umrljive oči večnega vesoljstva skrivnost, zakaj, da trepetata srce v neizmerni poželjivosti, do konca lačno, do smrti neutešeno?

O slepota, o zadovoljnost! Krila zafrotajo: kvišku! Proč od vsakdanjosti, nad življenje, nad sebe!

Ali kako visoko leti orel, ki so mu vkovali noge v verige?

Ostani človek! Ostani smet v smetišču!

Stopinje so odmevale po tlaku, oči ki so blodile v nedostopnih višinah so se povesele. Mehanično si je prižgal cigareto, kakor omamljen je utihnilo premišljevanje.

Deset ura. Na delo, k računom! Še par dni do Novega leta, a bilance še niso končane.

Ulice so tihe ali v komptorih, po trgovinah, po pisarnah še pišejo, še delajo za zaprtimi šaluzami. Tudi to je cilj, da so računni v redu da so bilance v knjigah narejene; — to so ideali vredni direktorja filijalke, ene najmočnejših bank v državi.

Saj je včasih ponosen na to, kar je dosegel s svojimi tridesetimi leti, saj se mu včasih zdi, da kraljestvo, kjer je kralj ni tako malenkostno in ničevno. Tako lahko, prožno stopajo noge, prsa so vbočena, usta napeta v zadovoljen smeh, glava načimernih, častohlepnih mislij polna.

Ali v nočeh, v takih nočeh je vse, kakor prazen, ničvreden lišp, smešen in neokusen.

Uspehi — finančni uspehi v korist tujih žepov — to naj bi bila cenena hrana ponosu? Res, ako se objektivno sodi, podjetja, ki jih je vstvaril on, niso le dobiček banki, dobro obrestilo akcionarjem, ne — več!

Kaj ni mnogim ljudem, par stotinam morda dal kos kruha, do smrti. Ne preslab in gotov kos kruha! Hvalijo ga in sam se večkrat z zadovoljstvom zaveda svoje moči.

Ali kaj je to? Ničeven grizljaj častihlepa in samoljublja. Premalo, da bi napolnilo življenje.

Kako lepe so zimske noči. Bele in jasne, tihe, veličastne. A vendar tuje, brez čustva. Samo to čutiš, kako krastno je vse, kako slavno visoko. Ali v dušo ne pride taka bela, srebrna noč. Trda je ta lepota in mrtva.

Ulica se je delila. Še opazil ni, da je šel na levo, mesto na desno. To je bil njegov privaten pot, tam pa je šlo življenje. Samo želje in sanje so šle včasih opazil.

In je stopal dalje in ni opazil.

Ulica pa je hitro peljala iz mesta ven. Sto korakov in že so se razmikale hiše, vrtovi so se začeli, ob cesti so stala drevesa. Mal breg se je vzdignil in hiše so ostale zadaj.

Obstal se tu. In čutil se je, da ga je zvalila noč v ta kraj. Že se je obrnil, da bi se vrnil nazaj. Pa ga je nekaj klicalo, nekaj ga je mamilo dalje. Hitro je stopal v hrib. Ko je bil gor, je pogledal nazaj. In velik se mu je zazdel svet ta hip. Na levi je ležalo mesto. Rmeno so brlele cestne luči

in okna, v dolgih ravnih. Pred njim pa in na levo se je raztegnila bela planjava v daljavo do visokih gor, ki so stale na horizontu. Nebo se je videlo tu še višje, neizmernejše in posuto je bilo z nešteti milijoni zvezd. Bela in svetla je peljala rimska cesta čez nebo, pretkana s skrivnostnimi tujimi svetovi. Velik in srebrn je stal mesec nad gorami.

Kaj veže človeka s temi nebeskimi lučmi, z vesoljstvom? Kakšna pot pelja iz vekov temnin v vekove bodoče? Kakšna nit je med njim in večno preteklostjo in večno bodočnostjo? Obrnil se je. Pogled mu je zdrknul raz zvezdnatega neba in šel je po samotni pokrajini, ki je tiha in speča ležala na drugi strani hriba. In zdelo se mu je, da je nekaj zašepetalo, da je vsa pokrajina pred njim in za njim zašepetala in da so vse zvezde odgovarjale z neba in vsa vesoljnost:

Ljubezni! Ljubezni! Ali samo veter je zapihal od leve strani. Tam so zašumeli vrtovi in gaji, sence po tleh so se zganile in zatrepetale.

Še par korakov je stopil in bil je pred samotno vilo. Mesec jo je obeval in veter je šumel okrog nje, ona pa je gluha stala vrh hriba. Vsa okna so bila temna in vse je molčalo.

Takrat se je nevidljiva pest stegnila v njegovo srce in zabolelo ga je v prsih neusmiljeno.

Pokaj je p šel sem? Okna so temna. Deset je še le ura in okna so temna!

Tukaj je tista, ki jo ljubi ali tuja je.

Tuja je i nokna so temna! Prezgodaj je še za spanje. Ljubezni pa je sladka v temi. Duša se vtopi v dušo, daleč odstopi svet, vse se odmakne. Preteklost in bodočnost se strne v en sam hip. Tihi obemi, molčeci poljubi — večnost, skrivnost vesoljstva in neizmerja, nemiljivosti ključ!

Temna okna so se zapčila v njegovo srce, kakor krempelj krvoločne zveri. Vse srce so mu raztrgala, da se mu je telo stresalo v divji bolečini.

On jo ljubi ali ona je tuja! Zdjta ta trenutek jo morda objema njen mož, o!

Zakaj je prišel sem? Okna so temna. Njen mož jo ljubi in poljublja. V njene lase je stisnil svoj obraz, iz njenih ust pije ljubezni, na njene p si je položil glavo.

Okna so temna! Vsa okna so temna!

Stisnil je pesti. Zakaj, zakaj?

Njegova je bila in ni več. Tuja je za vekomaj je tuja in nikoli več ne bo njegova. Nikoli več jo ne bo poljubljal, nikoli več objemal!

O, vesoljstvo, o večnost, ki je bila, o večnost, ki bo, vse med teboj in menoj je pretirano in končano. Umrl sem takrat, ko je ona izgnila za temi temnimi okni.

Ona je tuja in okna so temna! Obraz se mu je spačil od obupa, pritisnil je pesti na oči in je zastokal!

Proklet! Izobčen! Izgubljen! Zdjta ta trenutek jo ljubi njen mož, zakaj okna so temna!

In pal je na kolena v sneg in peklenska bolečina, peklenska zavist, peklensko hrepenenje, sto strašnih, silovitih moči je napolnilo njegovo dušo in se borilo v nji in ga pehalo v črtnega obupa grozo.

Vsa bela in krasna noč napolnila se je pogreznila v pekla temo.

O, ona je tuja. Zgodaj je še in okna so temna!

Zadaj v mestu je zabrnelo v zvonikih. Ure so bile pol.

Zdrnil se je, vstal. Veter je šumel močnejše, nebo je polebledelo v tenki megli.

Se enkrat je pogledal v temna okna in se vrnil v mesto. "Ona je tuja in jaz sem blažen!" si je ponavljal in hitel nazaj.

Ni se ozrl.

Kmalu je bil zopet v mestu, v ulicah in zavil je na desno, na glavni trg. Bled je bil ali visoko je nosil glavo, ponoano nagnjeno malo nazaj v tilnik.

Uradniki so se sedeli pri svojih mizah. Skoro vsi so se vrnili po večerji, da končajo, kar

je bilo treba storiti. Banka je prospevala, o Novem letu bo prišlo zopet par novih moči.

Sluga mu je pomagal odložiti zinnik: "Vsi so marljivi," je dejal, zakaj vsi so se nadejali lepe renumeracije o sklepu leta.

"Dobro. Samo, da končamo, potem bo zopet mir," je rekel on. In ukazal: "Prinesite čaja iz kavarne. Za vse, tudi za me. Potem naj gredo. Jaz bom ostal sam."

Odšel je v svojo sobo. Kakor ubit je padel v naslanjač. Prižgal je cigareto. Nalil si je vode, ki je vedno stala pripravljena. Malo mu je odleglo in sel je k pisalni mizi.

Uradniki so prihajali poročati in se poslavljati. Sluga je prinesel čaj. Slišalo se je zaključevanje pisalnih miz in omar s knjigami in papirji; zapiranje vrat; odhajanje.

Nekdo je potrkal. Gospodična Nela je vstopila. Že pet let je v banki. Kar je izstopila iz t govoske šole.

"Kaj ste tudi vi ostali, gospodična?" je rekel. "Ni bilo potrebno in pa nerodno je, kdo vas bo spremil domov?"

"Vsi smo prišli. Kar se pa tiče spremljevanja, sem naročila bratu, da pride po me. Ne bojim se sicer, ali mi stanujemo v predmestju."

Položila je nekaj listin pred njega.

"Jaz sem gotova s svojimi računi, gospod direktor".

"Dobro. Zelo vestna ste. Ambiciozna. To je lepo." Pogledal jo je. Plavalaska je bila, njeni lasje so bili svetli in bujni, oči modre in odane.

"Lahko noč!" je rekla in se ob mila. Že je bila pri vratih. "Gospodična, ne hodite še! Vprašal bi vas rad..." Čudil se je sam, kaj mu je narekvalo besede.

"Kaj?" je vprašala in se vrnila nazaj k mizi.

"Ali se spominjate? Takrat pred dvema leti?"

"Česa naj se spominjam?" se je nasmehnila.

Res — česa? Tako malo je bilo. Še pričelo se ni in se je končalo. Parkrat jo je poljubil takrat, ko še ni poznal one druge. Par rož ji je dal, par lepih besed ji je rekel. In potem nič več. Molčala sta o tem. Pozabilo se je.

"Ali se ne spominjate več? Lepo je bilo." Mehko je govoril in sam ni verjel, da je bilo lepo. Žal se mu je storilo, da je p ešlo.

"Saj ni bilo nič," je rekla. "Nič in vendar. Lepo mislim na to." Naslonil se je nazaj. "Poljubil sem vas in se niste jezili."

"Človek je včasih otročji!" je rekla. "Poljublja — in ni nič."

"A jaz vidite, ja zbi rad... Zopet bi želel... Ali bi me vi poljubili, če bi, vas prosil za to?" Zelo zapeljiv je bil njegov glas in zdelo se mu je, da si želi, silno želi, da bi ga poljubila. Njegove ustnice so strepetale. Tako željan je bil ljubezni!

Pristopila je še bližje. In lepo, priprosto je rekla: "Ako želite..."

Sklonila se je in ga poljubila. In nekaj lepega, čistega je bilo v tem.

Njega pa je presunila silna žalost.

Kako brezmišlno je njegovo početje! Kako otročji so ti poskušaji!

"Minilo je, gospodična!" je rekel. "Kako je to žalostno, vse je minilo..."

In je odšla.

Vse je utihnilo v poslopju. Sam je ostal ali delal ni. Pušil je cigarete eno za drugo, mehanično. Misli so prihajale, odhajale...

Nekaj je trepetalo v sru, ključvalo. In tesnoba je rasla, pusto, prazno je postajalo v duši. Prazna se je zdela pot pred njim, do smrti prazna in brez smisla.

Samo ljubezni je sreča, samo ljubezni je večnost.

Ali ona, ki jo ljubi, je tuja. Zgodaj je še bilo, a njena okna so bila temna!

Zakaj se človek ne ubije v takih strašnih nočeh?

In vendar, nekaj silnega je življenje...

Samomor zaljubljenih dvojice. Linec, 27. februarja. V soboto so našli otroci, ki so se igrali, v neki luži reke Anize trupli mlade dvojice, ki sta imeli roki skupaj zvezani. Utonila sta se sama. Moža so spoznali za tovarniškega delavca Fr. Scheitermanna, dočim nje niso spoznali.

Stavka avtomobilskih soferjev. Pariz, p6. februarja. Anarhistični elementi med avtomobilskimi soferji poskušajo še nadalje vzmernirati lastnike avtomobilov in tovarne za avtomobile. Včeraj se je posrečilo policiji priti na sled celi zatorji, ki je imela namen pogrnati v zrak depot največjega avtomobilskega podjetja, ki ima 120.000 l bencina. Policija in orožništvo je zastražilo vse dohode k skladišču.

Naši zastopniki.

Sledeči rojaki so pooblašeni pobirati naročimo, prodajati knjige, naročati tiskovine in pobirati oglase v svojih na selbinah.

Za Chicago, Ill. Fr. Mravlja, 2059 W. 23rd St.

Chicago, Ill. Za Springfield, Ill.: Anton Kužnik, 1201 So. 19th St.

Za Forest City, Pa. John Osolin, Box 492.

Za Moon Run, Pa.: Frank Strmljan, Box 238.

Za Manor, Pa. Frank Demšar, Box 253.

Za Creb Tree, Pa., John Tomic, Box 94.

Za Ironwood, Mich. Jos. P. Mavrin, 132 Luxmore St.

Za Ely, Minn. Jos. J. Peshel, Box 165.

Za Kansas City, Kans. Anton Zagar, 330 N. Ferry St.

Za E. Mineral, Kans. Ig. Schluge, Box 47.

Za Rock Springs, Wyo. Au Justin, Box 563.

Za Enum Claw, Wash. Joseph Malnaritch.

Za Great Falls, Mont. John Anzac, Rainbow, Dam.

Za Montevideo Uruguay, Južna Amerika. Frank Istič, 245 Libertad.

Za Joliet, Ill. John Jevitz, 1306 Cora St.

Za Barberton, O. in okolico Al. Balant, 112 Sterling ave.

Za Meadow Lands in Cannonsburg Pa. Lenard Lenasi, Box 53 Meadow Lands, Pa.

Za So. Sharon in Sharon, Pa. Jakob Persin, Box 666, So. Sharon, Pa.

Za Beaver Falls, Pa. Nick Klepec, 1836 — 3rd Ave.

Za Broughton, Pa. in okolico. Ant. Demšar, Box 135.

Za Bradock, Pa. in okolico. Iv. Grm, B 57, Braddock, Pa.

Za Newark, O. John Gabrovšek, 114 Jefferson St.

Za Indianapolis, Ind. Lovrenc Bizjak, 743 No. Warman av.

Za Clinton, Ind. John Jarc, Box 183.

Za država Pensylvania John Batich, R. D. No. 1 Box 38.

Washington, Pa. Za De Pue, Ill. Frank March, Box 295.

Za LaSalle, Ill. in okolico A. Strukelj, 1202 Main St.

Za Conemaugh, Pa. Frank Prestavec, Box 174.

Za Steelton, Pa. Anton Hren, 229 So. Front St.

Za Luzerne, Pa. Anton Vozelj, 830 Bennet St.

Za Pittsburgh in Allegheny. Pa. Ignac Podvasnik, 4734 Hatfield, Pa.

Za So. Chicago Ill. John Golob 3545 — 95 St.

Za Waukegan, Ill. F. Grom, 1212 — 10th St.

Za No. Chicago Fr. Osredkar, Box 546.

Društveni oglasi.

Društvo "Sava" št. 87. S. S. P. Z. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu pri John Grdini, 6021 St. Clair ave. Predsednik Ant. Lekan 1264 E 55 St.; tajnik Anton Lakner 1101 E. 63 St.; blagajnik Tom Jereb, 1268 E. 55 St. — V društvo se sprejemajo rojaki od 16. leta do 55. Torej imajo rojaki, ki so preporočili 45. leto, lepo priliko, stopiti v društvo, ki daje \$8.00 na teden bolniške podpore in \$500.00 smrtnine. 1. febr. 13

Slov. Lovsko Podp. društvo ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu in sicer ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvorani. V društvo se sprejemajo člani od 16 do 45. leta. Vstopnina po starosti bolniška podpora znaša \$5.00 na teden. Predsednik Jos. Rus, 1306 E. 55 St.; tajnik Jakob Požun, 1164 E. 61 St. 1. jan. 13.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 I.S.K.J. Predsednik Fr. Milavec, 1031 E. 61 St.; tajnik Iv. Avsec 3858 St. Clair ave.; blag. Anton Prijatelj, 4015 St. Clair ave. zastopnik, Louis Lah 1033 E. 62 St. Društvo plačuje lepo tedensko bolniško podporo in je eno najmočnejših društev. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v John Grdinovi dvorani. 6021 St. Clair ave. Dr. zdravnik J. M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. 1 apr 12

K. K. podp. dr. Srca Jezusa ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi dvorani. Uradniki za leto 1912 so: John Pekolj, preds. 5613 Carry ave.; Jernej Kraševc, podpreds. Mathl Oblak, tajnik 1761 E. 41 St.; J. Brus rač. taj.; John Levstek blagajnik; F. Levstek in F. Komidar odbornika. Maršal A. Škulj. Društveni zdravnik F. J. Schmoltd, 5132 Superior ave. Uradne ure od 7—8 zvečer. 30. dec. 11.

K. Ž. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 17 do 30 leta \$1.50; od 30 do 45 leta \$1.75. Mesečnina je 40c in bolniška podpora po \$5.00 na teden. Katera želi pristopiti mora biti vpisana en mesec prej po društveni sestri. Predsednica Ana Štepec, 1204 E. 40 St.; I. tajnica Ivanka Pelan, 6131 St. Clair ave.; rač. tajnica Helena Mali; blagajničarka Ana Povž, 4426 Hamilton ave. 19. marc 12.

Samostojno K. K. P. dr. sv. Jožefa ima redne mesečne seje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v Knausovi dvorani. Vstopnina od 18. do 30 leta \$1.50 od 30 do 35 \$2.00 in od 35 do 40 leta \$2.50. Predsed. Frank Koren, 1583 E. 41 St. I. tajnik Fr. Košmerlj, 455 E. 152nd St. Collinwood; II. taj. Peter Pikš, 6305 Glass ave. Blagaj. John Grm, 1089 E. 64 St. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. (1. jan. 13)

Društvo "Delavec", št. 51 S. D. P. Z. ima redne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 2 pop. na 6006 St. Clair ave. Društveni uradniki: Jos. Žele, 6108 St. Clair ave. predsednik. Primož Kogoj, 6006 St. Clair ave. tajnik. John Svete, 6120 St. Clair ave. blagajnik. Društveni zdravnik za pristop je dr. White. V društvo se sprejemajo Slovenci od 16. do 55. leta. Za \$1.25 na mesec se zavaruje za \$7.00 bolniške podpore in \$500 smrtnine. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor. 15 marc 13.

Dr. sv. Vida, št. 25. K.S.K.J. ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Preds. Mike Setnikar, 6131 St. Clair ave. I. taj. Jos. Russ, 1306 E. 55 St. društ. zdravnik J. Šliškár, 6127 St. Clair ave. Jer. Knaus, zastop-

nik, 6129 St. Clair. Člani se sprejemajo od 16 do 45 leta. Usmrtnina \$500 ali \$1000, in \$6 bolniške podpore na teden. Novovpisani član mora prinesiti zdravniške liste I. tajniku pred sejo, nakar se pošljejo vrhovnemu zdravniku; če ga ta potrdi, društvo pri prihodnji seji glasuje o njegovem sprejetju. Isto velja za članice. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. 1. avg. 12

Dr. Slovenske Sokolice imajo svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 2. uri popoldne. Novopristopivsi mora biti vpisana po kaki sestri Sokolici.

Starostka Zofka Birk 6029 Glass ave.; tajnica Marija Petrlin, 6314 Glass ave.; II. tajnica Antonija Likar 6014 Collins ave. Collinwood O.; blagajničarka Ana Gorenc 1258 E. 55 St.; dr. Zdravnik J. Seliskar 6127 St. Clair ave. (1. jan. 12)

Dr. Slovenija ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v prostorih na 3044 St. Clair ave. N. E. Kdor želi pristopiti mora biti upisan mesec dni po prej po društvenemu bratu. Bratje pristopajte k dobrem društvu ker dr. Slovenija plača \$6 bolniške podpore na teden. — Preds. Frank Špelk, 3504 St. Clair ave.; tajnik Fr. Rus 6104 St. Clair ave. N. E. blagajnik Anton Pijelik 1758 E. 43 St. Bolniki se imajo javiti bolne ail zdrave pri predsedniku. Fr. Špelko, ali pri tajniku Fr. Russ. 31. dec. 11.

Sl. ml. pod. dr. Žal. Mater. Božje imajo redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 2. uri pop. in redne vaje vsak ponedeljek v mesecu ob sedmih zvečer v veliki Knausovi dvorani. — Predsednik Jak. Žel 1253 E. 60 St.; tajnik Jos. Glavič, 1126 E. 61 St.; blagajnik Matija Glavič, 6131 St. Clair ave., načelnik F. H. Mrva, 1336 E. 55 St. Društvo sprejema osebe od 16 do 30 leta in plačuje \$6.00 bolniške podpore. Udnina znaša 50c na mesec. (1. avg. 12)

Dr. sv. Frančiška, št. 66, K. S.K.J. ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu na 2695 E. 79th St. Predsednik, Egidij Vrhovec 2562 E. 79. cesta, prvi tajnik, Josip Perko, 6914 Grand Ave., zastopnik Anton Šusteršič, 1618 Otter ave. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. 1. marc 11

Tel. in pod. dr. Slov. Sokol. ustanov. 3. jun. 1897 ima svoje redne mesečne seje vsako 3. nedeljo v mesecu na 6131 St. Clair ave ob 2. uri pop. s. č. Starosta Jos. Kalan 6006 St. Clair ave.; tajnik Fr. Hudovernik 1243 E. 60 St.; blagajnik Iv. Pekolj, 5613 Carry ave.; dr. zdravnik J. M. Seliskar 6127 St. Clair ave. — Tel. učitelj Iv. Levlar. Telovadne vaje se vrše vsak drugi terek v mesecu in vsak petek, za naraščaj od 7. do 19. za telovadce od 8 do 10. zv. s. č. na 6131 St. Clair ave. 1. jan. 13.

K. S. K. pod. dr. sv. Alojzija v Newburgu ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Mike Plutov dvorani na 3611—81 St. Predsednik John Lekan 3559 E. 80 St. S. E., tajniki Josip Trček 3596 E. 78th St. S. E. blagajnik Anton Fortuna 3593 E. 81 St. S. E. 1. jan. 13.

Mlad. pod. dr. sv. Antona Padovanskega v Newburgu ima svoje redne mesečne seje vsako 4. nedeljo ob 2. pop. v M. Plutovi dvorani na 3611 E. 81st St. Predsednik Jos. Lekan 3556 E. 80 St.; tajnik Dom. Blatnik 3538 E. 82 St.; blagajnik Fr. Plut 3611 E. 81 St.; Načelnik Louis Gliha 3572 E. 82 St. 1. jan. 12

Slov. K. Vit. dr. sv. Alojzija, ima svoje redne mesečne seje vsako 4. nedeljo pop. ob 2. uri in redne vaje vsaki 2. in četrty terek ob 8. uri zv. v Knausovi dvorani. Predsednik John Gornik, 6105 St. Clair

podpred. Frank Gornik, blag. Jak. Mauser; I. tajnik Frank Makše, 4229 St. Clair Ave.; Društveni zdravnik J. M. Seliskar. Vsa pojasnila daje prvi tajnik. 1. jan.

Grlica.

Dr. Ivo Česnik.

Ne vem, kdaj in kje sem čul povest. Morila se je porodila v nočnih sanjah, morda jo je nezavestno zaslišala duša v tistem pomladnem večeru, ko plava nad vajo mesečna in pojo otožno fantje na vasi. Morda mi jo je pravila mati, ko sem bil še majhen in sem se komaj zavedal, da sem na svetu.

Gospa Smrekarjeva se je vračala od pogeba. Sina edina, draga Milana so ji pokopali. Žalostno je povešala oči in zdajnjaj so se vline solze iz njih. Ustnice so bile trdo stisnjene in na njih je počivala globoka grenkost. Uvela lica in sivi lasje so ji dajali starikav značaj, žalobna obleka in droben nizki klobuk, so nehotno obrnili pozornost na človeka, da je pogledala za starko in opazoval njeno klaverno postavo.

Počasi je stopala gospa Smrekarjeva in poleg nje je hedila dolga, suha gospodična, stara najmanj trideset let.

"Gospa, ne žalujte tako! Tri dni že točite solze brez prenehanja. Ne jeste, ne pijete in ne govorite. Potolžite se! Milan je bil tako dober, zlata duša. Mimo je živel, da skoro ni vedel nihče zanj. Kot Sv. Anton Puščavnik je bil. Za svet se ni brigal, le bral in bral je in študiral ter upal, da nekega dne postane koristen narodu. Omagal je pod klanecem, ker je bila pot naporna in strma. Umrl ni kot premaganec, kot žmagalec je umrl, čelo ovenčano z lavoriko, obličje blesteče radosti in nebeškega sijaja. — Ali ste videli, koliko je bilo pogrebcev: gospodarjev, študentov, dam in gospodičen? Vse sočustvuje z vami, gospa! To naj vas tolaži!"

Tako je govorila gospodična Agata, a gospa jo ni poslušala. Imela je svoje misli, živci so bili napeti in na duši ji je ležala težka bolelost.

"Gospa, tudi meni se je zgodila nesreča. Mnogokrat sem vam p avila o njej. Imela sem ženina, lepega, imenitnega, pogumnega in veselega, da ga je bila radost pogledati. Glede so za njim dekleta, če je stopal po ulici mogočno kot kralj in nevoščljive so mi bile. Zapustil me je. In zakaj? Redila sem psa Hektorja, velikega psa z gladko dlako, božala sem ga, česala in jedel je iz mojega krožnika. Ženin me je zmerjal radi tega, a nič ni pomagalo. To ga je jezilo, zato me je pustil. "Če boš ljubiš psa kot mene, pa išči drugje ženina!" je rekel in nikoli več ga ni bilo, pomislite, gospa: nikoli več. Moj Bog, ali ni to hudo, radi psa me pustiti? — Jokala sem in tarnala, ženina pa le ni bilo. Tako sem jokala več dni, da so mi ebolele dva dni potem oči. Ljubila sem ga pa vedno in ga ljubim še danes. Hektor me spominja nanj. Nikdar se ne omožim, do smrti bom ljubila le njega."

Prišli sta v predmestje. Ulice so se kar vrstile: dolge in kratke naravnost in počez. Pred neko hišo z malim vrtom sta se ustavili.

"Hvala za spremstvo, gospodična Agata!" je hito rekla gospa Smrekarjeva. "Potolazite se gospa. V kratkem vas obiščem." Segli sta si v roke in se razšli.

Gospa Smrekarjeva je odšla v svoje stanovanje. V večji sobi je še dišalo po kadilu in svečah. V kotu je stal visok oder, pregrnjen z belimi tenčicami in ves ozalšan s cvetjem, zelenjem in podobami svetnikov, na mizici je stal klopčnik z blagoslovljeno vodo in veliko leseno razpelo. Težak, opojen vonj je ležal v vsem stanovanju, čeprav so bila odprta okna in se je usipala svetloba pomladanskega solnca po starem pohištvu. Gospa Smrekarjeva se je sklonila na stol in začela jokati, da so ji solze cu koma lile po obrazu in se ji stresalo drobno, suho telo. Dolgo je tako sedela in premišljevala svojo osamljenost in si želela smrti.

"O ti moj Bog, zakaj si poklical njega, mladega, lepega, miene staro, sivo revo si pa pustil samo, tako osamljeno! Kdo mene rabi na svetu? V napatje in spodsko oom ljudem. Milan oi se pa veseli mladosti in stvarstva, dela in napora. Vse bi ga rado imelo in bi li se lahko kaj velikega." Tako je tarnala starka, ko je zabrnal iz male sobe droben glas. Pepelkasta grlica je zagrlila parkrat, žalostno je zagledala, kot bi slutila, kaj se je godilo te dni okrog nje. Gosop se je vzdudila iz svoje-ga premišljevanja in si z belim robcem obrisala oči.

"Grlica tudi žaluje," je rekla in odprla vrata v malo sobo. V veliki zeleni kletki je sedela na tenki lati grlica, si otrešala perje in kimala z glavico in pohlevno obračala drobne oči po postelji, mizi, fotografijah in slikah.

"Uboga živalica, piti ji še nisem dala!" je vzdihnila gospa, odprla kletko in vzela iz nje stekleno koritce, ga oprala in napolnila z vodo in položila na prejšnje mesto.

"Vendar mi je nekaj ostalo, kar me bo vedno spominjalo njegovega dobrega in blagega srca. Grlica naju bo družila."

In začela je govoriti s prijateljico: "Kajne, grlica, mi dve bova mislili nanj, nikdar ga ne pozabiva. Saj še več, kako te je prinesel Milan v hišo!"

Grlica je prikimala, gospa je govorila dalje.

Bil je že bolan. A upal je vedno, da ozdravi. Ko pride pomlad, pojdem na božje solnce, pa ok evam. V gozd pojdem in čez polje namerim kakor med mlado pšenico in rdeči mak, pa se navzajem svežega zraka, melkega kot žamet in volnega kot svila. Na Posavje pojdem in se kopljem vsak dan, pa bom zdrav. Zdravniki priporoča lahne izprehode, tečno hrano, malo sedenja in malo duševnega dela. Pa brez berila ne morem živeti in ne morem." Tako je bral od jeseni naprej kakor v dneh svojega zdravja, ko je študi al na Dunaju. Nisem mu pustila gor, saj mi je zdravnik ukazal, naj pazim nanj. In pazila sem. Bog mi je prčca. A ni me ubogal. Ko sem legla k počitku, je prižgal luč in bral in bral, da so ga zaskelele oči. Čez dan je hodil po mestu in okoli s povešeno glavico, vedno zamisljen, kakor obsojenec. Na tistih izprehodih te je našel, saj še veš!"

In grlica je znova, prikimala, kot bi razumela vse.

"Dva paglavca sta te preganjala in lučala za teboj kamenje. Zamislila si me, ko te je videl. Zapodil je paglavca. Hvaležno si ga pogledala in mu prifrčala na ramo. Vzel te je v roke in te prinesel domov, ti kupil kletko in te vsak dan krmil, napajal, gledal, božal in se pogovarjal s teboj."

Grlica je zagrlila in ozbočila vrat. Na oknu se je prikazal velik črn maček, se udobno zleknil na sonce in s svojimi sivimi prekanjenimi očmi zrl na kletko in črno opravljeno gospo.

Starka se je obrnila in ko je zagledala mačka, ji je prišla zopet težka misel v dušo. Tako lepo se je potolazila s pripovedovanjem, zdaj ti pa pride grd, črn maček in ji zmede in skali vse veselje. Zamahnila je z roko in zapodila nadležnega. Zamajkaval je potuljenec, jezno pogledal in skočil na vrt. Tam se je stegnul ob zid, dremal in p edel.

"Da se mi več ne prikazeš!" je rekla gospa Smrekarjeva. Grlica je pa veselja zagrlila, ko je izginil neljubi gost iz sosednje hiše.

"Zdaj sva sami. Zato morava skleniti trdno prijateljstvo. Vsak dan bova mislili na Milana, vsak dan, vsak trenutek."

Tedaj je šinila lepa misel v starkino glavo. Stopila je v veliko sobo, snela s stene Milanovo sliko in jo obesila poleg kletke. In pod njo je postavila klečalnico, nanj razpelo, blagoslovljeno vodo in svečo.

"Vsak dan bom molila zanj, vsak dan in svečo bom prižgala pred razpelom."

Tako je sklenila gospa Smre-

karjeva. In potem je pripovedovala grlici o svojih mladih dneh, o svoji ljubezni in s eči. Bila je učiteljica, lepo vitko dekle. Zaljubljen se je vanjo profesor in jo vzvel za ženo. In jobila sta sinka Milana.

Ko je začela starka govoriti o svojem edincu, so ji zablestele oči, blede lica so ji začaržarela. Pripovedovala je vso zgodbo o sreči in nesreči, žalosti in veselju, o smrti svojega moža, ki je umrl mlad in ji pokladal na smrtni postelji na srce Milana in zopet Milana.

"Zvesto sem izpohjevala dolžnost. Sin mi je bil vse, pa mi ga je ugrabila smrt. In od njega mi n ostalo drugega kot ta slika in pa ti, grlica! Ti si mi prčca, da je imel moj sin blago srce. Vem, da za njim ravno tako žaluješ kot jaz."

Grlica je zatisnila oči, kakor delajo ljudje, ki so globoko ganjeni. Zagrlila je, in pokimala z glavico.

Z vrta so se plašno poizgubili poslednji žarki, mir je legel na predmestje. Gospa Smrekarjeva je prižgala luč pred razpelom, pokleknila in se utopila v molitve, kjer je našla tešilo in lek duševnim ranam.

Z grlico je torej sklenila stara gospa Smrekarjeva tesno prijateljstvo. Z njo se je razgovarjala o sedanosti in preteklosti, o žalostnih in veselih dneh. Vsak dan je molila za Milana, vsak dan se ga je spominjala. Grlica je grčila ob njeni molitvi, sklanjala glavo, pomakala kljun v vodo, se napihovala ter otrešala pepelnato perje. Tako se je starka polagoma utolažila, čeprav so ji prišle pogosto solze v oči ob pogovoru z gospodično Agato. Milan ji je bil bitje, ki ji je bilo neprestano v mislih, s katerim se je vedno pogovarjala, ki je sicer umrlo, a samo njegovo telo je bilo pokopano tam pri sv. Krištofu, duša pa je živela dalje. In te duše je bila gospa Smrekarjeva vesela.

V maju je hodila pogosto na Milanov grob. Nosila je tja cvetja in zelenja te preklečala cele ure med visokimi kamenitimi spomeniki in selestičnimi tihotnimi cipresami.

Grlica je doma samevala, večasih zadrževala v kletki, si snazila drobne noge in dremala. A to se je zgodilo le redko, ker so bili dnevi lepi in so dolgi trakovi zlatih žarkov padali v sobo in plesali po stenah. Gospa Smrekarjeva je prinesla domov zelenja in cvetje in okrasila z njim vso sobo, posebno Milanovo sliko in grličino kletko.

Grlica je tudi rada sanjala, posebno ob prijetnih mesečnih nočeh. Meseč je lil svoje bledivojličaste žarke skozi okna na avnost na njeno kletko in na Milanovo sliko. Gospa Smrekarjeva je spala mirno, le tuimant je imale vzdihnila, kot bi sanjala. Mesto je dremalo v globokem snu, polja so dremala in gore v daljavi. V taki noči se je zdelo gospej Smrekarjevi, da ji pripoveduje grlica o Milanu. Prav ljubko in počasi ji je pripovedovala, kot pripoveduje babica otrokom pravljice.

"Od lauskega leta sem ga poznala. Ravno pred enim letom sem ga videla prvič. Tja proti Golovcu je hodil na izprehod, kje sem bivala tedaj pred visoko streho. Na prvi mah se mi je prikupil njegov obraz. Tedaj je se pluto ponosno življenje v njegovih žilah, o boleznih se ni bilo sledu, dasi se je morda skrivala v prših in izpodjedala počasi zdravje, kot črv orehovo jedrce. Počas: je hodil pesnik po kamenitih stezah in travnatih potih in vedno mislil. Le malokdaj je vzdignil glavo in pogledal po solnčni ravnini in na zeleni gozd. In moje oči so takoj opazile v njegovem pogledu ljubezen, skrito in tiho, ki gori tako tajno, da je nihče ne zapazi, a vzplamti naenkrat v mogočen kres.

Le strmite mamica njegova, in poslušajte! Milan je ljubil, dolgo ljubil. Ko pa je uvidel, da mu ne bo nikoli prav njena ljubezen, je začel obupavati, oprijela se ga je otožnost, opil

e je za hip v vrincu življenja n si nakopal bolezen. Njegovo ponosno telo se je uklonilo, zaznamovala ga je smrt s svojim mrljim dihom.

Tam ob Hradskega mostu v največji in najlepši hiši je bivala Milena. Bogata je bila in ponosna, vitka in bela v obraz kot morska pena. Davno jo je spoznal Milan in jo vzljubil, sam ni vedel kdaj. Ob najlepših dnevih je pohajal tam ob Ljubljani in pesnil njej na čast. Približati se ji pa ni upal. Bil je preboječ in preobziren. Lani je pa dobil pogum. Začel se je zavedati svoje časti, njegove ime je bilo znano, posebno mlada dekleta so brala med vzdihli njegove verze in novele.

Lepa noč je bila in ravnotako je s j al m e e e v sobo, ko je sedel pri mizi in pisal pisma. Pisal ji je, da jo ljubi. Odposlal je pismo drugi dan in dobil hiter odgovor. Milena je jezila nad njegovo prednostjo in mu zatrdila, da ga ne bo nikoli ljubila. — Milan je prvi trenutek obledel, zaskelelo ga je v srcu, zatrepetal je, sedel na stol in se zjokal. Potem je vstal, si obrisal oči in krenil v mesto. Tisti večer se je vrnil prvič vinjen domov. In vi ste ga kregali gospa, in surov je bil z vami prvič v življenju. Čez par trenutkov ga je premoglo čustvo zgrudil se je na posteljo in jokal kot otrok in priznal vam je vse. To lažili ste ga, poslali na Dunaj, da se pri študiju raztrese. Ali prva struna je bila počena. Zašel je in zbolel.

Ko se je poleti vrnil, ste se ga ustrašili. Bil je hudo bolan, bolehal je, lazil okrog. Tam po Dolenjski cesti, okrog Golovca je najrajši lazil. Tam je tudi mene dobil. V boleznih je izprevidel, kako je bilo škoda njegovega življenja, kako je zgrešil svoj cilj. In obljubil je Bogu, da bo hodil nova pota, če ozdravi. A čuval se ni. Skrbno sem pazila, ko me je krmil, kako se mu je od dne do dne sušila roka, kako je vnela koža.

Po zimi je legel in ni več vstal. Gospa Smrekarjeva se je sklonila pokoncu v sanjah in se prebudila. Grlica je sklanjala glavo, lu na je sijala ravno na Milanovo sliko in kletko. Mesečni soj je epetal in blestel daleč naokrog.

Bilo je nekega dne v začetku jeseni. Predmestni vrtovi s bili polni sadja, po Pasavju in barju je bilo vse živo. Kmetje so kosili otavo, brusili kose in spravljali bogate prideleke. Veasih je ležala dolgo v jutro gosta megla čez vse ljubljansko polje, le polagoma so jo prodrali solnčni žarki, popoldnev so pa bili lepi, jasni in prijetni.

Gospa Smrekarjeva je odšla na pokopališče obiskat svojega Milana. Dolgo je klečala med cipresami. Sveti mir je vladal v njeni duši in nemote so se pogovarjala s svojim sinom. In zadržalo se ji je naenkrat, kot bi ji šepetal tolažilje besede, kot bi jo klical k sebi.

"Kmalu prideš za mano, mati," je dejal. "Le kmalu pidi!" Dolgo je klečala gospa in težko se je poslovlila od groba, kot bi se poslovljala zadržnjč.

"Čudno mi je. Kot bi ne prišla nikoli več nazaj, kot bi mi bilo zapisano: jutri umrješ, d nejo te na mrtvaški oder, oblečejo ti novo črno obleko in potem pride duhovnik, blagoslovi te, v krsto te polože, krsto zapro in te odnese semle k sv. Krištofu."

Pomolila je še malo, potem je pa odšla domov vesela in zadovoljna.

Ko je odprla vrata v malo sobo, jo je pretresel strah, da je vstrepotala po vsem životu. Na tleh je ležala grlica, vsa krvava in tisti veliki maček jo je davil. Skozi okno je prišel v sobo, vrata pri kletki so bila samo priprta.

Gospa Smrekarjeva je pobrala mrtvo ptico in jo dela na mizo. Starka je žalostno ogledovala grlico in jokala: tako je jokala, kot bi izgubila lep spomin. Ozrla se je na Milanovo podobo na steni in zaskelelo jo je v dušo.

"Vse mi je pohrala smrt, tebe in grlico."

Spomnila se je vseh pogovorov s ptico, vseh sladkih ur, ko je molila ob kletki p i prižgani sveči. Tudi zdaj se je začela pogovarjati z njo, jo božati in milovati.

Naenkrat je pa začutila slabost po vsem životu, jezik ji je bil kakor prikovan v ustih. Niti besedice ni mogla izpregovoriti.

"Moj Bog, kako mi je hudo! V posteljo ležem," si je mislila.

Legla je v posteljo, oblečena in hotela klicati ljudi, da ji pridejo na pomoč, pa ni mogla. Vedno bolj je bila trudna in le ena želja ji je vstajala v duši: spati, spati in sanjati lepe sanje o Milanu in grlici, o sreči mladih let, o možu in zopet o Milanu in grlici.

"Pridi, mati, pridi!" jo je klical Milan, velik in lep, kakor ni bil nikdar v življenju. "Pridem," je mislila starka in se nasmehljala. Prijel jo je za roko in vedel kvišku, daleč, daleč nad zvezde.

D ugo jutro je stopila gospodična Agata z veselimi licem v stanovanje gospe Smrekarjeve. Nesla ji je novico, da je postala nevesta. Novi ženin je prijazen, potrpežljiv, pohleven in ima rad psa kakor ona. A kako se je začudila, ko je našla starko v postelji, z odprtimi očmi, blaženim nasmehom na ustnicah. Na mizi je ležala grlica, vsa krvava.

"Gospa Smrekarjeva, kaj se spite?" Starka se ni ganila — "Gospa, ali ste bolni?" — Nobenega odgovora, nikakega mi gljaja z glavo.

"Mrtva je," je vzkliknila in obšel jo je strah. Hitela je po mestu naznanjat novico. Vsakemu je govorila s solzami o starki in njenem sinu in dostavila, da jo je mislila povabiti na svojo svatbo.

"Gospodarjem" in posestnikom priporočam nakup barve, stenskega papirja in drugih stvari, posebno železnih, ker se bliža toplejše vreme. Naj nekoliko pojasnim: Ker sem v minulém letu prodal zelo veliko barve za barvanje hiš znotraj in znotraj, sem tudi za letošnje leto preskrbel veliko barve vsakih vrst ter posebno fino barvo, ki je jamčena za pet let. Imam novo barvo samo za znotraj, ki je moderna, nove vrste, ki nimo take svetlobe kot druge barve, pač pa je naravna. Letos bo zelo moderna. Lahko z vodo umivate po stenah, pa ne bode nič škodovalo. Lahko ostane več let. To je ena najboljših barv posebno za ona stanovanja; kjer se večkrat selijo naselniki. Priporočal bi torej gospodarjem, da poskusijo to barvo, ker bo njim v korist in hišam radi manjših stroškov. Tudi stenski papir imam, kdor hoče poceni olepsati sobe, imam ga na izbero. Role so po 3, 4, 5. centov. Imam mizarsko rodje kakor zeblje, ključavnice, škropilnike i. t. d. Vse to je vedno v zalogi. Skušal bom, da vedno postrežem najbolj domače, da bo vsak zadovoljen, kdor bo kupoval pri nas. Kdor ni zadovoljen, se mu blogo zamenja. Toliko za gospodarje.

"Gospodinjam" priporočam lepe vozičke, katerih bo treba par tisoč, da vsak sinček in hčerka dobi svojega za lepi spomladni čas. Z jih imamo zelo veliko novih in še vedno prihajajo iz tovarne. To so nove vrste vozov, ki va mbedejo zelo ugodni, da zadovoljite vaše ljubljence. Koristno in zdravo je za otroke, da jih popeljete na sveži zrak, ker so morali biti celo zimo v hiši pri peči. Sedaj bo vsak dan boljše, akoravno bo še katerikrat burja zapiskala, hužega ne bo več. Priporočam torej vsem materam, da kupijo vozičke pri nas, ker imamo zelo lepo zalogo. Oglejte si jih in primerjajte cene, pa bodele gotovo pri nas kupili. Imamo tudi lepe preproge, za sobe ali na jarde. Zibeli, ki se same zibljejo, kuhinjsko orodje, porcelan, in sicer več kot smo imeli prej. Sedaj je čas, da take stvari

nakupite. Se priporočam gospodarjem in gospodinjam. A. Grdina, trgovec. Oba telefona, noč in dan. (21)

The Dornback & Buckholz Co.
PLUMBERJI
Napeljujejo cevi za vodo in kanale, krijejo strehe, polagajo cevi za gas in delajo kopalnice. Se priporočajo rojakom.
7109 St. Clair av.
Bell Phone East 3365

Evropski način zdravljenja boleznih.

Zdravljenje kroničnih boleznih, krvi, strupa, revmatizma, živčnih boleznih, nezmožnosti za spanje, zaprtje, oslabelega človeškega telesa, nosnega katarja, katarja v grlu, zdravljenje v grlu, zdravljenje pljuč, želodca in drugih boleznih, se vrši v našem uradu s pomočjo karlovških električnih kopelji, elektro-magneta, z vdihavanjem ozona, vibriranjem, X žarki in z vsemi drugimi metoda mi, ki se rabijo v slavnem karlovškem zavodu, kakor tudi v kopalnišči v Emsu, Naueheimu in Francovih kopeljih, kakor je priporočal profesor Riter von Bauer v Monakovem in profesor L. Thomas, Hofrath v Trebingu. Vse to zdravljenje dobite pri

Dr. L. E. SIEGELSTEIN
308 Permanent Bldg.,
746 Euclid ave.
Uradne ure: od 9. zjutraj do 4. popoldne, ob nedeljah o 10 do 12.

Avstro - Amerikanska ČRTA.
Najpripravnija in najcenejša parol rod na črta za Slovence in Hrvate.
Regularna vožnja med New-Yorkom, Tristom in Reko.
Brzi poštni in novi parobrodi na dva vikajca!

Cesar Fran Josip I. odpelje prvič iz New Yorka 15. junija '12.

Vsi parniki imajo brezlični brzotiv. električno razsvetljavo in so modern ureni — Hrana je domača — Mornari in zdravniški govorijo slovensko in hrvaško.

Za nadaljne informacije cene in vozne listke obrnite se na naš zastopnike ali pa na:

PHILPS BROS. & Co.
Gen'l Ag'ts, 2 Washington St., New-York.

POZOR ROJAKI!

Ktura in pomada, od kateri ravnico močkim in šenskim zrastejo lepi lasje; ravno tako močkomu zrastejo lepi brki in brada. Revmatizam v rokah in nogah se popolnoma odstrani, ravno tako kurja ocesa, osebine, bradavice in potne noge to zdravilo hitro odstrani. Vprašajte pri **J. WAHCIC, 1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.**

POZOR!
Rojakom naznanjam, da zavarujem otroke in odrasle na hranilni način pri najboljši ameriški zavarovalni družbi. Vsa pojasnila o vsakih poizkah dajem zastonj.
Frank J. Turk
(28) 1361 E. 55th St.

SLOVENSKA DVORANA,
MIHAEL SETNIKAR,
6181 ST. CLAIR AVE.
Tel. Princeton 1944 I.
Priporoča rojakom in društvom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in krstne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

El Bernardo Cigar Co.
(SAM SCHULIST)
naznanja sl. slovenskemu občinstvu, posebno pa slovenskim gostilničarjem, da je otvoril na 5811 St. Clair Ave. veliko prodajalno in tovarno za izdelovanje SMOOK. Prodaje se na drobo in na celo. Posebnost je Jack Rabbit duhan za žvečiti in Jack Rabbit-modke, in še vsake druge vrste smodke. Imamo vse cigarete in duhan za cigarete v a debe o i. drobno. Za obilen post se priporoča **El Bernardo Cigar Co.** (SAM SCHULIST, izdel. vater.)
5811 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

GEO. TRAVNIKAR,
705 SO. ST. CLAIR ST.
TOLEDO, O.
Staro znani trgovec z domačim pristnim vinom. Se priporoča vsem starim odjemalcem kakor tudi vsem rojakom za obilna naročila pristnega domačega vina.
Pišite po cene.

LOUIS LACH,
1033 E. 62nd St. Cleveland, Ohio

VAŽNO NAZGANILO.
Naznanjam rojakom po Ameriki, da sem dobil naravnost iz stare domovine prave slovenske šefane, litre in pol litre, katere prodajam po nizkih cenah slovenskim gostilničarjem. Razpošiljam po celi Ameriki. Pišite po cene.
JOS. ZALOKAR,
899 Addison Road. Cleveland, Ohio.